

अलिबाग-नागाव प्रॉपर्टी विकणे आहे

अलिबाग नागाव हाथवे टच, लक्झरीयस् प्रॉपर्टीज, १५.५ गुंठे! रेडी टू बिल्ड प्लॉट Suitable for फार्महाऊस/रिसॉर्ट/ हॉटेल/स्विमिंग पूल! Fast Ownership Transferable, प्राईम लोकेशन, इलेक्ट्रीसीटी, भरपूर पाणी, ५०+ नारळ, सुपारी आणि हापूस आंब्याची झाडे, फुल झाडांचा बगीचा, उत्तम कनेक्टिव्हिटी, परमंट कंपाउंड, क्लिअर टायटल, CCTV.

मालक : ९७६९१०८१७०

वेधक

प्रकल्पग्रस्तांचा उपोषणाचा इशारा

। अलिबाग । प्रतिनिधी ।

उरण तालुक्यातील करंजा गावातून करंजा-रेवस पूल बांधण्याच्या हालचाली सुरू झाल्या आहेत. या पुलासाठी अडीच हजार ते सात हजार कोटी रुपये खर्च होणार आहे. या पुलाचे बांधकाम अॅफकॉन इन्फ्रास्ट्रक्चर लिमिटेड या कंपनीला देण्यात आले आहे. प्रकल्पग्रस्त शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई, रोजगार मिळावा, पुलासाठी लागणारे सर्व कॉन्ट्रॅक्ट करंजा येथील आगरी प्रकल्पग्रस्तांना द्यावे. करंजा-रेवस पूल बाधित प्रकल्पग्रस्त ६० टक्के मच्छिमार आगरी आहेत. या पुलामुळे आगरी मच्छिमारांचा कायमचा रोजगार बुडणार आहे. त्यामुळे आगरी मच्छिमारांना नुकसान भरपाई देण्यात यावी, अशी मागणी ग्रामस्थांनी केली आहे. मात्र, ठेका देण्यापासून रोजगार, नोकऱ्या देणार नसल्याची भूमिका अॅफकॉन कंपनीने घेतली आहे. त्यामुळे प्रकल्पग्रस्त संतप्त झाले आहेत. याविरोधात आवाज उठविण्याचा इशारा त्यांनी कंपनी प्रशासनाला दिला आहे.

महाराष्ट्र रस्ते, विकास महामंडळाच्या देखरेखेखाली रेवस-करंजा पुलाचे काम होणार आहे. दरम्यान, प्रकल्पग्रस्त शेतकऱ्यांच्या मागण्यांवर कोणताही तोडगा न काढता पूल उभारणीच्या हालचाली सुरू झाल्या आहेत. त्यामुळे या अन्यायाविरोधात लढा पुकारण्यात आला आहे. त्यामुळे येत्या स्वातंत्र्यदिनी १५ ऑगस्टला प्रकल्पग्रस्त जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर बेमुदत उपोषण करणार असल्याचा इशारा देण्यात आला आहे.

रायगड, रविवार, दि. २० जुलै २०२५

किंमत ४ ₹

तलाठी परीक्षेत घोळ?

अधिकाऱ्यांच्या जवळच्या उमेदवारांना जास्त गुण?

रायगड जिल्ह्यातील उमेदवारांमध्ये नाराजीचे सूर

जिल्हाधिकाऱ्यांकडे करणार फेरतपासणीची मागणी

। प्रमोद जाधव ।

। अलिबाग ।

तलाठी संवर्गासाठी विभागीय दुय्यम सेवा परीक्षा डिसेंबर २०२४ मध्ये घेण्यात आली. या परीक्षेचा निकाल नुकताच जाहीर करण्यात आला. मात्र, हा निकाल संशयाच्या भोवऱ्यात सापडला आहे. विभागीय दुय्यम सेवा परीक्षेच्या तपासणीत सावळ्यागोंधळ झाल्याचा आरोप काही उमेदवारांनी केला आहे. या कर्मचाऱ्यांमध्ये नाराजीचे सूर उमटले असून, पेपरची फेरतपासणी करण्यात यावी, अशी मागणी जिल्हाधिकारी किशन जावळे यांच्याकडे केली जाणार असल्याचे सांगण्यात आले आहे.

तलाठी म्हणून रूजू झाल्यावर बेतनवाडीसाठी दुय्यम सेवा परीक्षा देणे तलाठ्यांसाठी बंधनकारक असते. त्यानुसार तलाठी संवर्गासाठी दुय्यम सेवा विभागीय परीक्षा २६ व २७ डिसेंबर २०२४ या कालावधीत घेण्यात आली. महसूल व वन विभागाच्या नियंत्रणाखालील रायगड जिल्ह्यातील तलाठी दुय्यम सेवा परीक्षेतील पेपर तपासणी संशयास्पद आहे. २००, १८०, १७५ गुण मिळतील इतके प्रश्न सोडविले आहेत. तरीदेखील ३५ ते ८०, ९५ असे गुण मिळाले आहे. त्यामुळे या पेपर तपासणीबाबत संशय निर्माण झाला आहे. जिल्हाधिकारी यांनी ही तपासणी पुन्हा घ्यावी, अशी मागणी उमेदवारांनी केली आहे. – परीक्षार्थी (नाव न सांगण्याच्या अटीवरून)

संवर्गासाठी महाराष्ट्र दुय्यम सेवा विभागीय

भाई जयंत पाटील यांना जीवनगौरव पुरस्कार

। मनमाड । प्रतिनिधी ।

शेतकरी, राजकीय, सहकार चळवळीतील योगदानाबद्दल भारतीय कम्युनिस्ट पक्षाचे ज्येष्ठ नेते, स्वातंत्र्यसैनिक, संयुक्त महाराष्ट्र आंदोलनाचे नेते, खंडकरी शेतकऱ्यांना न्याय मिळवून देणारे माजी आमदार कॉम्रेड माधवराव गायकवाड यांच्या स्मृतिप्रीत्यर्थ दिला जाणारा ‘जीवनगौरव पुरस्कार २०२५’ यंदा ज्येष्ठ साम्यवादी नेते, शेतकरी कामगार पक्षाचे सरचिटणीस भाई जयंत पाटील यांना जाहीर करण्यात आला आहे. हा पुरस्कार कॉ. गायकवाड बहुद्देशीय संस्थेच्यावतीने देण्यात येणार असून, त्याचे वितरण नोव्हेंबर महिन्यात अलिबाग येथे मान्यवरांच्या उपस्थितीत प्रदान करण्यात येणार आहे.

भाई जयंत पाटील यांनी एन.डी. पाटील, ए.बी. बर्धन, गोविंद पानसरे यांच्यासह चळवळीतील नेत्यांबरोबर दीर्घकालीन कार्य केले आहे. त्यांनी संपूर्ण आयुष्य समाजपरिवर्तनासाठी वाहिले आहे. त्यांच्या कार्याच्या गौरवार्थ हा पुरस्कार देण्यात येणार

भास्कर शिंदे, श्याम गरुड, व्ही. डी. धनवटे, सुभाष बेदमथा, शबूशेट शिरसाठ, दत्त तुपे, रिकब जैन, निखिल स्वर्गे, डॉ. रामदास भोंग, देविदास भोपळे, साहेबराव गंभीर आदी मान्यवर उपस्थित होते.

माजी आ. कॉ. माधवराव गायकवाड यांचे १२ नोव्हेंबर २०१८ रोजी वयाच्या ९४व्या वर्षी निधन झाले. कॉ. गायकवाड यांचे कार्य शेतकरी, स्वातंत्र्य चळवळीत, खंडकरी शेतकऱ्यांना प्रदीर्घ लढ्यातून जमीन मिळवून दिली आहे. सहकार क्षेत्रातही छत्रपती

► पान २ वर

६५ वर्षांचा विश्वास, खोक्ला जाणार हमखास.

खो-गो गोळ्या घ्या आणि खोक्ल्यावर त्वरित आराम मिळावा

कफयुक्त खोक्ला

कोरडा खोक्ला

घशातील खवखव

घसा दुखणे

इत्यादीवर गुणकारी

खोक्ल्याच्या त्रासातून मुक्त होण्यासाठी आजच घ्या आयुर्वेदिक खो-गो

सुखे केमिस्ट मध्ये उपलब्ध

अहिल्या आयुर्वेदिक औषधालय, मुंबई-६३ 7304285868 www.khogo.in

65 YEARS OF TRUST

सुंदर, निरोगी व प्रकाशमान डोळ्यांसाठी

डोळ्यांना थंडावा देऊन दृष्टी स्वच्छ व निरोगी ठेवते.

खोजाती®

त्रि-फलांजन®

शहद युक्त एकमात्र स्टराईल अंजन

दृष्टि वाढवण्या मध्ये मददगार

3५ वर्षांच्या वयानंतर दररोज वापर करो

खोजाती®

ट्विंकल®

असली गुलाबच्या अर्क युक्त आय ड्रोप्स

डोळ्यांचा ताण जळजळणं कमी करून आराम

खोजाती®

तूप अंजन®

नो जलन, नो थकन

आयुर्वेदिक युनानी पद्धतीने गार्ईच्या शुद्ध तुपापासून बनवलेले अंजन

खोजाती®

ट्रॉय-वॉश®

हर्बल त्रिफला ऑय वॉश

डोळ्यांना त्वरीत थंडावा देणारा

खोजाती®

नीम अंजन®

आय ड्रोप्स

नाजूक व दमलेल्या डोळ्यांना त्वरीत थंडावा देणारा

मोतियाबिंद आणि चश्मयाचे वाढते नंबरसाठी आयुर्वेदिक-युनानी पुस्तकात त्रिफलाचे वापर करण्याची सल्ला दिली गेली आहे.

टि.व्ही.-कॉम्प्यूटर-मोबायलने होणारा डोळ्यांना त्रास व प्रदुषणाने होणारी डोळ्यांची जळजळ ह्या पासून डोळ्यांचे संरक्षण.

खोजाती आयुर्वेद फार्मा

प्रमुख मेडिकल आणि आयुर्वेदिक स्टोर्समध्ये उपलब्ध

SINCE 1847 022-23462600/01/02 | www.kveda.in @kvedabykhojati @kvedacare

बोधकथा ‘स्वामी स्वरूपानंद’

रत्नागिरीला सद्गुरू स्वामींचे ओळखीचे गृहस्थ रहात असत. ते स्वामी स्वरूपानंद यांचे एकनिष्ट शिष्य व सेवेकरी होते. त्यांचे घड्याळ दुरुस्तीचे दुकान होते. त्यांचे सद्गुरूंवर व त्यांनी दिलेल्या साधनेवर त्यांची अत्यंत निष्ठा होती. दुकानात देखील फावल्या वेळेत ते साधना करीत असत. त्यात त्यांचे एवढे मन रगत असे की, त्यांच्या हातून घड्याळ दुरुस्तीची कामे देखील वेळेवर होत नसत. त्यांनी ही गोष्ट सद्गुरू स्वामी यांना सांगितली. दुसऱ्या दिवशी दोघेही पावस येथे स्वरूपानंदांच्या घरी गेले. उरल्याप्रमाणे त्यांनी आपली अडचण स्वरूपानंद यांना सांगितली. स्वामींच्या तेजस्वी प्रसन्न मुद्रेवर उत्साह दिसू लागला. ते आपल्या नेहमीच्या गोड व मृदू आवाजात म्हणाले, ‘देव सर्व काळजी घेईल, देवाला दुरुस्तीचे काम जमणार नाही, असे वाटते का?’

सद्गुरू स्वामी बोध

विकल्प हे वाटमारे आहेत. ते या अध्यात्म मार्गावर टपून बसले आहे. या मार्गवरून जाणाऱ्यांचा वध करण्यासाठी ते कटिबद्ध आहेत. आपण सर्वजण देव मानणारे आहोत. तो कृपासिंधु आहे, दिनांचा कैवारी आहे. इत्यादी वचनावर आपली श्रद्धा आहे. आपण सर्वजण या दिव्य मागिने का जात नाही? त्याचे कारण विकल्प! विकल्प किती सूक्ष्म असेल, हे एका लहानशा गोष्टीवरून दिसून येते.

पराग पाटील यांचे निधन

। अलिबाग । प्रतिनिधी ।

अलिबाग तालुक्यातील गोंधळपाडा येथील पराग कमळाकर पाटील यांचे नुकतेच निधन झाले. निधनासमयी ते ५५ वर्षांचे होते. त्यांच्या पश्चात पत्नी, आई-वडील, मुलगा, मुलगी व सुन असा परिवार आहे. अलिबागमधील

जेएसएम कॉलेजचे माजी प्राचार्य डॉ. अनिल पाटील यांचे ते छोटे बंधू होते. पराग पाटील हे यशस्वी उद्योजक होते. पेणाधील कोकण एज्युकेशन सोसायटीच्या इंजिनिअर कॉलेजमध्ये प्रयोगशाळा सहाय्यक ते उद्योजक असा त्यांचा प्रवास होता. गार्डन आणि फार्म डेव्हलपमेंट, ठिबक

सिंचनाचा उद्योग त्यांनी सुरू केला होता. आपल्या जिद्दीच्या व मेहनतीच्या जोरावर त्यांनी या क्षेत्रात एक वेगळी ओळख निर्माण करून ठेवली होती. आपल्या उद्योगातून ग्रामीण भागातील दहाहून अधिक बेरोजगार तरुणांना रोजगाराचे साधन त्यांनी खुले करून दिले होते. अनेक नामवंत उद्योजक, सिनेकलाक्टर, व्यावसायिक यांच्या फार्म डेव्हलपमेंटचे काम त्यांनी केले होते. मुंबई विमानतळ, म्हैसूर येथील इन्फोसिस कॅम्पस, गोव्यातील रिझॉर्ट येथे ठिबक व तुषार सिंचनचे काम त्यांनी आधुनिक तंत्रज्ञानाचा आधार घेत केले होते. व्यवसाय सांभाळत असताना त्यांना क्रीडा क्षेत्राचीदेखील आवड होते. पराग पाटील यांच्या निधनाने पाटील कुटुंबियात मोठी पोकळी निर्माण झाली आहे.

साप्ताहिक राशिभविष्य २० ते २६ जुलै २०२५

उच्चस्तरावर आनंद घ्याल
मेष : मेघराशीधारकांना या सप्ताहाचे ग्रहमान पाहता आपले बरीच महत्वपूर्ण पदांवर बसलेल्या लोकांशी संबंध स्थापित केले जातील, जे भविष्यात आपल्यासाठी उपयुक्त ठरतील. या कालावधीत आपण खूबच स्वतंत्र अनुभवावर आणि अनेक निर्णय घ्याल. पण आपणास हे लक्षात ठेवले पाहिजे की, कधीकधी आपले निर्णय चुकीचे असू शकतात. म्हणूनच काही ज्येष्ठ आणि अनुभवी व्यक्तींच्या सल्ल्यानेच कार्य करा, अन्यथा नपचाच्या ठिकाणी तोटा होण्याची शक्यता आहे. जर आपण चांगले व्यवस्थापन केले तर हा कालावधी आपल्या आयुष्यातील सर्वोत्तम कालावधी पैकी एक असेल. म्हणून या दिवसांमध्ये आपण वाहन विकत घेण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे, जेणेकरून आपण एका चांगल्या वाहनाचे मालक होऊ शकता. या दिवसांत, आपण उच्चस्तरावर आनंदाचा आनंद घ्याल आणि आपल्या सुविधांवरही चांगला खर्च कराल. मुलांना प्रोत्साहन देण्याचा प्रयत्न करावा. महिलांना- हा कालावधी आपल्यासाठी पायघड्या घालून ठेवलेला असेल. जे कराल त्यात यश मिळू शकते. पैसा जपून ठेवण्यास शिका. शुभ दिनांक- २१,२३.

प्रलंबित इच्छा पूर्ण होतील
वृषभ : वृषभराशीसाठी या सप्ताहाचे ग्रहमान पाहता या राशीच्या जातकांना मिश्रित निकाल मिळेल. या कालावधीत आपले समजस पणाचे कौशल्य वाढेल. त्यामुळे नातेसंबंध वाढतील आणि आपण निसर्ग आणि आयुष्यातून बरेच काही शिकू शकाल. काही नवीन मित्रही बनतील. सुरुवातीला या काळात आपण भविष्यासाठी बऱ्याच योजना तयार कराल, ज्यामध्ये आपणास यश मिळेल आणि आपल्या बऱ्यापैकी प्रलंबित इच्छा पूर्ण होतील. आपण या कालावधीत आपल्या जीवनात प्रेमाचे आणि प्रणयस्प्रत्येचे स्वागत करण्यास तयार असावे. जर आपण आधीपासूनच घरघूती नात्यात असाल किंवा एखाद्या माहितीचा शोध घेत असाल तर या प्रकरणात आपल्याला आनंद देण्यासाठी आपले ग्रह कार्य करतील. या कालावधीत आपले विवाह देखील होण्याची शक्यता आहे. महिलांना- तरीही ग्रहमान पाहता आपण प्रत्येक कार्यात शांतता बाळगून, विचारपूर्वक वागून निर्णय घेतल्यास हा सप्ताह तुमच्या दृष्टीने चांगला जाईल. महिलावांगाला सासुरवाडीकडून काही शुभसंकेत मिळतील. शुभ दिनांक- २०,२१.

मित्र, मैत्रिणी खुशखबर देतील
मिथुन : मिथुनराशीसाठी या सप्ताहाचे ग्रहमान पाहता आपण या राशीचे लोक प्रेमाच्या बाबतीत खूप रोमॅंटिक असतात आणि एखाद्यावर मनापासून प्रेम करतात. या व्यक्तींना आपल्या अहम आणि आवर्णांवर नियंत्रण ठेवणे गरजेचे असलेला हेच सर्व पुढे तुमच्या लव्ह लाईफमध्ये अडचणी आणू शकतात. आपण त्यावर नियंत्रण ठेवण्यास सक्षम असावे म्हणून या सप्ताहात आपला अहंकार बाजूला ठेवा आणि आपल्या जोडीदारावर प्रेम करा. नको त्या विचारात अडकू नका. तब्वेत ठीक वाटत नसेल तर प्रवास टाळा. मित्र, मैत्रिणी खुशखबर देतील. सप्ताहाच्या मध्यावर धनलाभ संभवतो. या सप्ताहात आरोग्यास विशेष काही त्रास होण्याची शक्यता नसली तरी पहिल्या दोन दिवसात पित्त प्रकोप, पोटात जळजळ, पायांच्या स्नायूंचे दुखणे होण्याची शक्यता आहे. महिलांना- कामात असताना तब्वेतकिडे दुर्लक्ष करू नका. झोप व खाणे वेळेवर करा. आपण आपली अस्मिता शुल्लक कारणाने दुखावली जाणार नाही याची दक्षता घेतल्यास आपल्या मनाप्रमाणे पुष्कळशा गोष्टी साध्य होणे शक्य आहे. शुभदिनांक- २३,२४.

प्रत्येक कार्यात यश मिळेल
कर्क : कर्कराशीधारकास या सप्ताहाचे ग्रहमान पाहता आपल्याला काही नवीन संधी मिळतील आणि त्या संधीमुळे आपल्याकडे संपूर्ण ऊर्जा आणि त्प घरण्याची क्षमता देखील वाढलेली असेल. आपण आपला हात ज्या कार्यात ठेवाल त्यात आपल्याला यश मिळेल आणि आपले सर्व उद्योग सुरूळीत चालू होतील. या कालावधीत सुरुवातीस आपण कमी अंतराच्या सहली जास्त कराल आणि आपल्याला यामुळे फायदाही होईल. सप्ताहाच्या सुरुवातीस आपण यात्रेवर देखील जाऊ शकता. या व्यतिरिक्त, सामाजिक कार्यांशी संबंधित कामकाजामुळे आपण काही सहली देखील करू शकता. आपले परदेशी जाण्याची चांगली शक्यता आहे. यावेळी आपल्या बऱ्याचदिवसांपासून प्रलंबित असलेल्या इच्छा पूर्ण होतील, ज्यामुळे तुमचे मनोबल देखील वाढेल. याचप्रमाणे आपण आपले घर तयार करण्यासाठी किंवा मालमत्ता खरेदीसाठी कर्ज घेऊ शकता. महिलांना- नको त्या विचारात अडकू नका. तब्वेत ठीक वाटत नसेल तर प्रवास टाळा. मित्र, मैत्रिणी खुशखबर देतील. सप्ताहाच्या मध्यावर धनलाभ संभवतो. शुभदिनांक- २५,२६.

महाड तालुक्यात पशुवैद्यकीय डॉक्टरांचा अभाव

। महाड । प्रतिनिधी ।

महाड तालुक्यातील पशुधनावर आलेल्या व्यापक संकटाच्या पार्श्वभूमीवर तालुक्यात ऑक्टोबर २०२२ पासून नऊ दवाखान्यांपैकी आठ दवाखान्यात पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्यांची भरती झाली नसल्याची संतापजनक वृत्त समोर आले आहे. महाडमधील पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्यांकडे माणगावसह मोबाईल व्हॅनचा अतिरिक्त कारभार दिल्याची धक्कादायक माहिती हाती आली आहे.

मागील वर्षभरापासून महाड तालुक्यात विविध भागांमध्ये बिबट्याने धुमाकळी घातला होता. या पार्श्वभूमीवर ग्रामीण भागातील पशुधनाच्या संख्येवर याचा होणारा गंभीर परिणाम लक्षात घेऊन याबाबत केलेल्या सविस्तर चौकशीदरम्यान

ही धक्कादायक माहिती प्राप्त झाली आहे. महाड तालुक्यातील महाड मुख्य कार्यालयासह नऊ पशुवैद्यकीय दवाखाने असून यामध्ये नाते, दाळसुरे, चांडवे, तुडील, तेलगे, दासगाव, वरंध, महाड व पोलादपूर

तालुक्यातील लोहारे यांचा समावेश आहे. मागील काही वर्षात या ठिकाणी नियुक्त असलेले वैद्यकीय अधिकारी सेवानिवृत्त झाल्यानंतर कंत्राटी पद्धतीने डॉक्टरांची भरती करण्यात आली होती. मात्र, प्राप्त झालेल्या माहितीनुसार

● शासनाच्या अक्षम्य दुर्लक्षाचा परिणाम; जनतेमध्ये तीव्र संताप

३१ ऑक्टोबर २०२२ नंतर कंत्राटी डॉक्टरांची भरती सुद्धा शासनाकडून करण्यात आली नसल्याचे संतापजनक वृत्त प्राप्त झाले आहे. मागील वर्षी महाड तालुक्याच्या करण्यात आलेल्या पशुधनाच्या आकडेवारीनुसार तालुक्यात २५ हजार ५२९ गाई , ६ हजार ५१९ म्हैस, ५ हजार ९३ शेळ्या व ६२ हजार ६७० कोंबड्या एवढ्या संख्येने विविध विभागातील शेतकरी बांधवांकडूनच पालन केले जात असल्याची माहिती उपलब्ध झाली आहे.

मागील महिन्याभरापासून तालुक्यातील विविध भागांमध्ये पशुधन मोठ्या प्रमाणात विविध रोगांनी त्रस्त असून अनेक ठिकाणी गाई, म्हशी, बकऱ्या व कोंबड्या

मृत्युमुखी पडल्याचे समोर आले आहे. यासंदर्भात कृषीवल्ग्या प्रतिनिधींनी महाडचे पशुवैद्यकीय अधिकारी डॉ. दुबल यांना विचाराणा केली. यावेळी त्यांनी, मागील दोन महिन्यांपासून सुरू असलेल्या सार्थीसंदर्भात आपण स्वतः विविध विभागात फिरून शेतकरी बांधवांना याबाबतची काळजी घेण्याबाबत तसेच औषधोपचार करण्याचा प्रयत्न करत आहोत, असे सांगितले. शासनाकडून शेतकरी बांधवांसाठी केल्या जाणाऱ्या विविध घोषणा या अनेकदा प्रत्यक्ष स्वरूपात येत नाहीत, अशा तक्रारी नागरिकांकडून केल्या जात आहेत. त्यातच शेतकरी बांधवांच्या महत्त्वपूर्ण असलेल्या पशुधनाच्या उपचारा

संदर्भात मागील तीन वर्षांपासून आठ दवाखान्यांतून पशुवैद्यकीय अधिकारी नियुक्त केले नसल्याने महाड पशुवैद्यकीय दवाखान्यात असलेल्या दोन डॉक्टरांवर ही जबाबदारी आली आहे. यापैकी एक महिला वैद्यकीय अधिकारी रजेवर असल्याने एकाच डॉक्टरांना संपूर्ण तालुक्यासह अन्य तालुक्यातील जबाबदारी पार पाडावी लागत आहे. त्यामुळे शासनाने महाड तालुक्याच्या असलेल्या भौगोलिक स्थितीचा अभ्यास करून ग्रामीण भागातील शेतकरी बांधवांच्या पशुधनाबाबत तातडीने निर्णय घेऊन वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या नियुक्त्या कराव्यात, अशी मागणी तालुक्यातील शेतकरी बांधवांकडून करण्यात येत आहे.

उपाध्यक्षपदी देवेंद्र पाटील यांची निवड

। रसायनी । वातांर ।

रसायनी परिसरातील देवळोली ग्रामपंचायतीचे उपसरपंच आणि सामाजिक कार्यकर्ते देवेंद्र पाटील

यांच्या शिरपेचात मानाचा तुरा रोवला गेला आहे.

मानवी हक्कांच्या संरक्षणासाठी देशपातळीवर कार्यरत असलेल्या प्रतिष्ठित मानवी हक्क

उपाध्यक्षपदी त्यांची निवड करण्यात आली आहे. त्यांच्या

या निवडीमुळे संपूर्ण रायगड जिल्ह्याची मान उंचावली आहे.

फेडरेशनच्या मुख्य कार्यालयात झालेल्या या कार्यक्रमात राष्ट्रीय

अध्यक्ष डॉ. मुनीर तांबोळी आणि राष्ट्रीय कार्याध्यक्ष

अबरार मास्तर कच्छी एक्झिक्युटिव्ह ईजिनियर यांच्याशी

संपर्क साधण्याचा प्रयत्न केला असता संपर्क होऊ शकला नाही.

औद्योगिक वसाहतीतील रस्त्यांची दुरुवस्था

। चिपळूण । प्रतिनिधी ।

औद्योगिक लोटे परशुराम वसाहतीमधील रस्त्यांची अवस्था बिकट झाली आहे. विविध

कारणांसाठी खोदण्यात आलेले रस्ते ठिकठिकाणी खचले असून

सर्वत्र चिखल झाला आहे. या रस्त्यावरून प्रवास करताना तारेवरची

कसरत करावी लागत आहे. त्यामुळे रस्त्याची दुरुस्ती तत्काज

न झाल्यास आंदोलन छेडण्याचा इशारा उद्योजक संघटनेने एम

आयडीसी अधिकाऱ्यांना निवेदनाद्वारे दिला आहे.

या निवेदनात म्हटले आहे की, औद्योगिक वसाहतीत येणारा

एक्सल फाटा ते तलारी वाडी, तसेच तंत्र केम कंपनी समोरुन उद्योग

भवनपर्यंतच्या रस्त्यांची दुरुवस्था झाली आहे. रस्ते ठिकठिकाणी

खचले आहेत. पावसामुळे सर्वत्र चिखल झाला आहे. वारंवार

खड्ड्यातून गाड्या घसरून अपघात होत आहेत. त्यामुळे हे रस्ते

लवकरात लवकर दुरुस्त करावेत, अन्यथा आंदोलन छेडू, असा इशारा

दिला आहे. हे निवेदन एमआयडीसी चिपळूणचे उपअभियंता आर.एस.

पिंपळे व सहाय्यक अभियंता के.ए. हळदणकर यांना देण्यात आले

आहे. यावेळी उद्योजक संघटनेच अध्यक्ष अॅड. राज आंब्रे, रामकृष्ण

कुलकर्णी, राजकुमार जैन, मिलींद बारटके, डॉ. प्रशांत पटवर्धन,

किसन चव्हाण, संकेत मेहता उपस्थित होते.

ज्योतिषी : मिलिंद पाटील, सारळ-अलिबाग

मोबा.९४०४७९१७९८

व्यपसायामध्ये नावलौकिक मिळवाल
सिंह : सिंहराशीसाठी या सप्ताहाचे ग्रहमान पाहता व्यवसायामध्ये आपण नावलौकीक मिळवू शकता. चालू कालावधी आपल्यासाठी एक मैलाचा दगड ठरू शकेल, कारण आपण आपल्या क्षेत्रात चांगले यशस्वी होण्याची अपेक्षा करू शकता. म्हणून प्रत्येक संधीचे भांडवल करण्यास सज्ज व्हा आणि उच्च यश मिळवा. म्हणून नोकरी मिळवण्यासाठी जर आपण या दिशेने प्रयत्न करीत असाल तर आपले प्रयत्न थोडेसे वाढवा आणि देवाच्या कृपेने आणि आशीर्वादाने आपण या कालावधीत एक चांगली नोकरी मिळेल. सोबत जीवनसाथी मिळवू शकाल. या राशीच्या लोकांच्या व्यवसाय भागीदारीमध्ये ग्राह्यांचा प्रभावाचा बराच फायदा होईल. आपली आर्थिक गुंतवणूक करताना तुम्ही बरेच गुहपाट केले पाहिजे, तरच तुम्ही त्या कामात यशस्वी व्हाल. महिलांना- घरातील अनावश्यक खर्चाला आळा घाला त्यामुळे मनावर ताण येणार नाही. आपण बोलण्यावर नियंत्रण ठेवून कृतीवर भर दिल्यास पुष्कळशा गोष्टी साध्य करता येतील. नोकरदारांना दिलासा मिळेल. कलाक्षेत्राला चांगले प्रोत्साहन मिळेल. शुभ दिनांक- २२,२४.

हा सप्ताह भरभराटीचा जाईल
कन्या : कन्याराशीसाठी या सप्ताहात शनी राशीच्या या कालावधीत परदेशी सहलींचे योग बनले आहेत, म्हणून जर तुम्ही आताच या दिशेने प्रयत्न करीत असाल तर या वेळेचा पुरेपूर फायदा घेण्यास तयार व्हा. जर आपण लहान व्यवसाईक असाल तरी आपल्याला या कालावधीत बदलीचे योग आहेत. आपण आपल्या घरापासून दूर काम करत असल्यास, यावर्षी आपण आपल्या घराजवळ येऊ शकता. जर आपला एखादा व्यवसाय असेल तर आपल्याला त्यासंदर्भात बरेच प्रवास करावे लागतील, जेणेकरून आपला व्यवसाय संबंध दृढ होईल. आपण कोणत्याही सर्जनशील कामात व्यस्त असल्यास हा सप्ताह भरभराटीचा जाऊ शकतो. या कालावधीत आपल्याला काही किस्कोड त्रास आणि अडचणींना सामोरे जावे लागेल आणि काही कठीण आव्हानांवर मात करावी लागणार आहे. आपण खूप उत्साहित व्हाल. आपल्या ऊर्जेच्या मदतीने प्रत्येक आव्हानाचा सामना कराल आणि त्यात यश मिळवाल. सुरुवातीला संसर्गजन्य आजार पासून तब्वेत सांभाळा. महिलांना- घरबसल्या हा काळ उत्तम असून त्यांच्या कलागुणांना वाव मिळेल. शुभदिनांक- २०,२३.

स्वतःवरील विश्वासामुळे पुढे जाल
तुळ : तुळराशीसाठी या सप्ताहात आपल्या कामाची प्रशंसा केली जाईल. या कालावधीत आपण खूप आशावादी असाल आणि स्वतःच्या विश्वासामुळे पुढे जाण्यासाठी आपल्याला अनेककडेून प्रोत्साहित केले जाईल. परंतु, त्यामध्ये कोणतेही काम करण्यापूर्वी आपण पुरेशी तयारी करणे आवश्यक आहे, हे आपण लक्षात ठेवले पाहिजे. या सप्ताहात आपल्याला मुख्यतः आपल्या आरोग्यावर लक्ष केंद्रित करावे लागेल. कारण कदाचित ही तुमची कमकुवत बाजू असेल. अचानक बदलणारे वातावरण आपल्या आरोग्यावर परिणाम करू शकते. नियमित आणि चांगल्या दिनचर्या पाळा आणि निरोगी राहा. परंतु, आपण हे लक्षात ठेवले पाहिजे की अत्यधिक आवेगाने कार्य केल्याने आपल्या सभोवतालच्या लोकांवर परिणाम होईल, म्हणून संयमाने काम करा. आपल्याला बरेच कठीण कार्ये पूर्ण करावे लागतील, ज्यामुळे आयुष्यात पुढे जाण्यासाठी मार्गदर्शन आणि प्रेरणा मिळेल. महिलांना- या दिवसांत आरोग्यास विशेष काही त्रास होण्याची शक्यता नसली तरी पहिल्या दोन दिवसात पोटात जळजळ, पायांच्या स्नायूंचे दुखणे होण्याची शक्यता आहे. शुभदिनांक- २१,२४.

किमती वस्तूची खरेदी होणार
वृश्चिक : वृश्चिकराशीसाठी या सप्ताहात आपण आपल्यासाठी हे दिवस संभाव्यतेचे आहेत आणि आपल्या स्वतःस प्रत्येक कठीण उद्दिष्ट साध्य करण्याची क्षमता निर्माण होणार आहे. आपल्या भावंडांशी चांगला संबंध ठेवा आणि वादविवाद होऊ देऊ नका. लक्षात ठेवा आपण फक्त भावंडांच्या मदतीने पुढे जाऊ शकाल. आपणास अशा मित्रांचे सहकार्य देखील मिळेल जे आपल्याला सकारात्मक विचारसरणीसह पुढे जाण्यास प्रोत्साहित करतील. दुसऱ्यांवर अवलंबून न राहता स्वयंसिद्ध होण्याचा प्रयत्न करा. नोकरदारांनी वरिष्ठांशी जुळवून घेण्याचा प्रयत्न करावा, वादाचे प्रसंग टाळावेत. आपली आई-मामा कडील मापसे घरी येतील, त्यांची ऊठबस करावी लागेल. वैवाहिक जोडीदाराशी जुळवून घ्या. आपल्या ध्येयासाठी प्रयत्नशील राहा. नको त्या जबाबदाऱ्या स्वीकारू नका. महिलांना- प्रकृतीस्वास्थ्य जपा. विरोधाकांच्या कारवायांवर नजर ठेवा. आपल्या घरात एखादी किमती वस्तूची खरेदी होणार आहे. मोठ्या व्यक्तींचे रणाचे बोलणे मनावर घेऊ नका. आपल्या रगावर नियंत्रण ठेवून शांतता बाळगल्यास आपण सर्व बाबतीत अग्रेसर राहू शकाल. शुभ दिनांक- २५,२६.

रोमांचक अनुभव मिळतील
धनु : धनुराशीसाठी आपले ग्रहमान पाहता या कालावधीत बरेच रोमांचक अनुभव घ्यायला मिळतील आणि काहीतरी नवीन शिकण्यासही मिळतील. या सप्ताहात आपण बऱ्याच ठिकाणी सहली करणार असाल. पण या सहलींमुळे आपल्या आरोग्यावर परिणाम होऊ शकतो. हे आपण लक्षात ठेवले पाहिजे. म्हणून संपूर्ण नियोजनासह सहलीला जा. विशेषतः ही वेळ असेल जेव्हा आपण वाहन काळजीपूर्वक चालवावे आणि आपल्या खण्यापिण्यावर विशेष लक्ष द्यावे, त्याव्यतिरिक्त आपल्याला दुसऱ्याच्या भांडणात जाणे टाळावे लागेल आणि मांस, मद्यपान आणि धूम्रपान करण्यासारख्या व्यसनांपासून दूर राहावे लागेल. तरीही हा कालावधी आपल्यासाठी खूप चांगला आणि महत्त्वाचा दिसत आहे. काहीतरी नवीन शिकण्यासाठी आपल्याला काही नवीन आव्हानांना सामोरे जावे लागेल. बऱ्याच प्रकरणांमध्ये आपल्याला बऱ्यापैकी मोकळेपणाने आणि नवीन गोष्टी शिकण्यात रस वाटेल. महिलांना- आपल्या आवडीच्या गोष्टी करण्यात आनंद घेता येईल. दुऱ्या आपोष्टींशी वार्तालाप होण्याची शक्यता आहे. शुभदिनांक- २०,२५.

अपूर्ण कामे पूर्ण होतील
मकर : मकरराशीसाठी ग्रहमान पाहता या सप्ताहात काही अपूर्ण कामे पूर्ण झाल्यामुळे आराम मिळेल आणि काही नवीन कामेही सुरू करता येतील. तुम्ही बऱ्याच काळापासून असलेल्या संकटातून मुक्त व्हाल आणि एक नवा अध्यायाचा श्री गणेश कराल. या कालावधीत या राशीच्या जातकांना दुःखापासून आराम मिळेल आणि जीवनाच्या चक्रात आनंदाची प्राप्ती होईल. चालू कालावधी आपल्याला अनेक प्रकारच्या यात्रांमध्ये व्यस्त ठेवेल, परंतु ही यात्रा शुभ आणि कल्याणकारक असेल ही आनंदाचा वाव आहे. आपण आपल्या कुटुंबातील सदस्यांसह आकर्षक आणि सुंदर पर्यटन स्थळांवर प्रवास कराल. आपण जीवनाचा नवीन टर्मिंग पॉइंटमध्ये प्रवेश कराल, जिथे आपणास पाहिजे तसे करण्यास भरपूर स्वातंत्र्य मिळेल. आपण आपल्या ऊर्जेसह आपल्या कामात यश मिळवाल. महिलांना- आपोष्टींच्या संपर्कात राहता येईल व त्यांची ख्याली-खुशाली घेता येईल. आर्थिक बाजू ठीक राहील. कौटुंबिक वातावरण बिघडू देऊ नका. सार्वजनिक ठिकाणी आपले मत्प्रदर्शन करणचे टाळावे. पसं फुगलेली राहील, खर्चासाठी रक्कम येईल. शुभदिनांक- २१,२३.

परेदशात जाण्याची संधी
कुंभ : कुंभराशीसाठी या सप्ताहातील ग्रहमान पाहता या कालावधीत तुम्ही स्वतः बरोबरही वेळ घालवला पाहिजे, कारण यामुळे तुम्हाला आंतरिक मजबुती मिळेल आणि तुमची इच्छाशक्ती वाढेल. परदेशात जाण्याची इच्छा असणाऱ्यांना या सप्ताहात काही चांगली बातमी मिळू शकेल. पूर्वी केलेल्या मेहनत आणि परिश्रमांचे निकाल आता सहज मिळू शकतात. काही लोकांना वडिलोपार्जित मालमत्ता मिळण्याचीही शक्यता आहे. आपल्या कलाकौश्या आरोग्याची काळजी घ्या. सप्ताहाचा मधला कालावधी व्यापारी वर्गासाठी चांगला राहील. परदेशी सहल देखील होऊ शकतात. जे लोक नोकरी करीत आहेत त्यांची अचानक बदली होण्याची शक्यता आहे, ज्यामुळे ते थोडे विचलित होऊ शकतात. आपण कोणत्याही तीर्थयात्रासाठी देखील जाऊ शकता, तसा योग आहे. गेल्या काही दिवसांपासून सुरू असलेल्या काही समस्या कमी होतील. महिलांना- दुसऱ्यांवर अवलंबून न राहता आपल्या आत्मविश्वासाने स्वयंसिद्ध होण्याचा प्रयत्न केल्यास पुष्कळशा गोष्टी साध्य करू शकाल. डोक्यातला राग दाबून ठेवू नका, रक्तदाबाची काळजी घ्या. शुभदिनांक- २३,२४.

यशस्वी व्यक्ती म्हणून उदयास याल
मीन : मीनराशीसाठी या सप्ताहाचे ग्रहमान पाहता आपण आपल्या वडिलांशी संबंध सुधारण्याचा प्रयत्न करा, यामुळे फक्त तुम्हाला नशिबाची साधच मिळणार नाही तर तुमची प्रगती देखील होईल. या सप्ताहात तुम्हाला काही कठीण निर्णय घ्यावे लागतील. कदाचित यामुळे तुम्ही दुखावले जाऊ शकता. तुमच्याकडे प्रत्येक कठीण काळात आणि आपल्या मनोबलातून बाहेर पडण्याची क्षमता तुम्हाला सक्षम बनवू शकते. जरी आपल्याला असे निर्णय घ्यावे लागले तरीही घाबरू नका. कारण हे आपल्या भविष्यासाठी खूप चांगले आहे. एकंदरीत, हा कालावधी या राशीच्या लोकांना मिश्रित परिणाम देईल आणि आपण आपल्या मनोबल आणि परिश्रमांच्या बळावर बरेच लक्ष्य साध्य करू शकता. आपण आपल्यातील काही कमतरता दूर करून यशस्वी व्यक्ती म्हणून उदयास या. महिलांना- हा असा एक सप्ताह असेल ज्यात आपल्यास साहस, प्रेम आणि आपल्या प्रियजनांचा साथ ही असेल. आपल्याला आपली क्षमता त्याच्या पूर्ण संभाव्यतेसाठी आणि या कालावधीसाठी वापरावी लागणार आहे. वैवाहिक जोडीदाराशी जुळवून घ्या. आपल्या ध्येयासाठी प्रयत्नशील राहा. शुभदिनांक- २१,२५.

सुरक्षा कोणाची ? उपेक्षा कोणाची ?

मोहोर

महाराष्ट्र सरकारने विधानसभेत जनसुरक्षा विधेयक मांडले. त्यानंतर ते बहुमताने मंजूर करण्यात आले आहे. जनसुरक्षा कायदा हा एक अजामीनपात्र आणि प्रतिबंधात्मक कायदा आहे. या कायद्यानुसार, जर सरकारला वाटत असेल की एखादी व्यक्ती सार्वजनिक सुव्यवस्थेसाठी किंवा राष्ट्रीय सुरक्षेसाठी धोका आहे, तर त्या व्यक्तीला कोणत्याही आरोपाशिवाय ताबडतोब ताब्यात घेतले जाऊ शकते. जनसुरक्षा कायद्याचा हेतू त्यामुळे संशयास्पद ठरू शकतो.

त्याचे दुःख करायचे आणि उजव्या विचारसरणीत जन्माला आला तर त्याला न्याय आंदोलन म्हणायचे का ? हे असे वाटण्याचे कारण आहे की हिंसाचार हा डावा-उजवा आहे का, हे ठरवून त्याचा बंदोबस्त करता येणार आहे का ? हा हिंसाचार ज्या बळी पडलेल्यांच्या वाट्याला आला त्याचे काय ? त्यांच्या हालअपेष्टा डावे-उजवे करून चालणार आहेत का ? कोणत्याही सरकारने कायदा करताना डावे उजवे करणे कितपत योग्य ठरणार आहे ? जनसुरक्षा कायद्याचा हेतू त्यामुळे संशयास्पद ठरू शकतो. आपण लोकशाहीप्रणालीतून राज्यकारभार करतो, त्यामुळे जनमनाचा विचार करणे महत्त्वाचे आहे.

लोकशाहीचा विचार डावे आणि उजवे करणारा नाही हेसुद्धा समजून घ्यायला हवे आहे. उजवे, डावे ही संकल्पनाच मुळात लोकशाहीची नाही. रोमन सम्राटाच्या दरबारातील उजवे आणि डावे ही संकल्पना आहे. विचाराच्या बाजूने, समर्थन करणारे, सम्राटाच्या उजव्या बाजूला बसायचे आणि त्या विचाराला विरोध किंवा विचारांचे खंडन करणारे डाव्या बाजूला बसत असत यातूनच ही डाव्या आणि उजव्या विचारांची संकल्पना पुढे आली आहे. पण ही जनसुरक्षा कायद्याच्या निर्मितीसाठी नाहीच आहे. कारण हा कायदा लोकशाही तत्वांना पाळणारा सर्वासाठी सारखा असायला हवा तरच तो यशस्वी होऊ शकेल. कोणत्याही विचारसरणीतून कोणताही हिंसाचार निर्माण झाला. अनुचित घटना घडली तर ती विचारसरणी डावी कोणती, उजवी कोणती, याचा लोकशाही विचारसरणीतून निर्णय कसा करता येणार ? सरकारने घेतलेल्या निर्णयाला शेतकऱ्यांनी त्यांचे नुकसान होत असेल तर विरोध केला, आंदोलन केले. कायदा सुव्यवस्था बिघडली तर शेतकऱ्यांच्या या कृतीला जनसुरक्षा कायद्यान्वये गुन्हा ठरवावा लागेल. व्यक्ती, संघटना यांनी शाब्दिक अथवा कृतीद्वारे, सार्वजनिक सुरक्षा, शांतता याला धोका निर्माण करणे किंवा शांतता सुरक्षा सांभाळण्याचा प्रयत्न करणाऱ्या सरकारच्या प्रयत्नात बाधा आणणे, हिंसक कृत्य

करणे, हिंसाचारास उत्तेजन देणे, जनतेच्या मनात दहशत निर्माण करणे, आशाभंग कायदेभंग यांना उत्तेजन देणे यासाठी निधी साहित्य जमा करणे इत्यादी व्याख्या केली आहे, अशा जनसुरक्षा कायद्याची निर्मिती होतानाचा दिसाळपणा दाखवून दिला आहे. वीज महामंडळाचा वीज बिल असेल, सरकारी बँकांची नोटीस असेल वा अन्य कोणत्याही शासनाचा आदेश असेल तर त्याबाबत न्याय बाजू मांडणे याला विरोध ठरवले जाणार का ? अन्याय्य निर्णय पाळण्यास नकार देणे, कायदेभंग ठरणार का ? एखादा समूह एकत्र येऊन स्वतःचा न्याय्य हक्क मिळविण्यासाठी एकत्रित एकजूटपणे विचार मांडत असेल तर त्याला या कायद्याने कारवाई करणार का ? हा कायदा निर्माण करण्यात आला तर त्याचे प्रयोजन असेलच ना ? सविनय विरोध न्याय मागण्यासाठी असेल तर हा विरोध सरकार मोडून काढणार तर कोणत्या थरापर्यंत जाणार ? या कृतीला सरकारने केलेला हिंसाचार म्हणायचे का ? या सर्व प्रश्नांना जनसुरक्षा कायद्याने निर्मिती होताच जन्माला घातले आहे. या कायद्याची निर्मिती होत असतानाच आमदार भवनातील उपहारगृहाच्या कर्मचाऱ्याला मारहणार करणाऱ्या आमदाराला सरकारने

काहीही कारवाई न करता पाठीशी घातले यामुळे या कायद्याची उपयुक्तता संशयास्पद होताना दिसली आहे. याबाबत राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांना कायद्याचा हेतू स्वच्छ आहे हे आ. गायकवाड यांच्या अमानुष कृतीच्याबाबत शासन करून दाखवता आले असते. परंतु घटकपक्ष युतीचा धर्म याचा विचार त्यांना करावा लागतो, असे मानणे म्हणजे कायद्याचे अपयश अधोरेखित करते आहे. अशा अनेक घटना शोधता येतील की जनसुरक्षा कायदा अंमलात आणून त्यांची अंमलबजावणी राजकारणाच्या दृष्टीने तोडमोड केली जाते. अशा अनेक गोष्टी दिसून येतात त्याची थोडीफार लाज कायदे करणाऱ्यांना वाटायला पाहिजे.

या कायद्यांतर्गत अर्बन नक्षल ही संज्ञा पुढ्यात आणून ठेवली आहे. या अर्बन नक्षलवाद्याला रोखणार, थांबवणार याबाबत सुद्धा सर्वसामान्यांना व कायदेपालन करणाऱ्यांना शंका आहे. अर्बन नक्षल विचार शोधणार कसा ? त्यासाठी कोणत्या पद्धती वापरणार ? विचार शोधणार म्हणजे शहरी भागात राहणाऱ्यांची डोकी म्हणजे तपासणार का ? दुसऱ्या गोष्टीचे आश्चर्य वाटते आहे की आपल्या देशाच्या गुहमंत्र्यांनी सांगितले आहे. अगदी दोन-तीन महिन्यांपूर्वीच की आपल्या देशातून नक्षलवाद संपत चालला आहे. आपले मुख्यमंत्री जे राज्याचे गुह्याते सांभाळतात तेसुद्धा नक्षलवादाचे अस्तित्व एक-दोन जिल्ह्यांपुरतेच शिल्लक

आहे सांगतात, मग हा अर्बन नक्षलवाद अशा कोणत्या जिल्ह्यात आहे आणि राज्यातल्या दोन जिल्ह्यातच हा कायदा अस्तित्वात असणार का ? जर तो जिल्ह्यापुरताच आहे, तर तो राज्यव्यापी कायदा का केला गेला ? आपल्या देशात आणीबाणी २५ जून १९७५ रोजी लागू करण्यात आली. या लादण्यात आलेल्या आणीबाणीबाबत सुवर्णमहोत्सवी काळा दिवस मानला गेला त्याचे जाहीर कार्यक्रमतात डाव्या ? की उजव्या ? लोकांनी आक्रंदने मांडली आहेत. जनसुरक्षा कायद्याच्या अंमलबजावणीत जर भेदाभेद मानला जात असेल, सरकारच्या बाजूचे म्हणजे उजवे त्यांना वेगळा न्याय, सरकारच्या विरोधात असणारे डावे त्यांना शासन करायचे अशा विचारसरणीला समाजकारणात काळा कायदा मानला जाईल आणि राजकारणात त्याचा हत्यार म्हणूनच उपयोग करता येईल. राज्याचे मुख्यमंत्री धडाडीचे हुशार राजकीय व्यक्तिमत्त्व आहे. त्यांनी जनसुरक्षा कायदा अस्तित्वात आणला तर त्याची सुरुवात आपल्या आजूबाजूने केली असती तर डावे कोण, उजवे कोण हे ठरवण्याची वेळच आली नसती. डावे-उजवे ही रोमनकालिन संकल्पना आहे, त्याला लोकशाहीत थारा देण्याची गरजच नाही. **

नवरा आमदार, तरीही मी रेशनच्या रांगेत

या हेमलताबाईंचा नवरा सलग चार वेळा आमदार म्हणून निवडून आला होता. पण हेमलता यांनी आमदाराची बायको म्हणून आपले वेगळेपण अखेरपर्यंत जाणवू दिले नाही. आजच्या जमान्यात कारखानीस आमदार व्हायच्या पात्रतेचेच नव्हते असे वाटून जाते. आमदार पत्नी मी, मग मी रेशनच्या रांगेत कशी उभी राहू ? नवरा आमदार आणि एसटी. स्टॅंडवर बोरगावकडे जाणाऱ्या एसटीची वाट मी कशी बघत थांबू आणि नवरा एक वेळा, दोन वेळा, नव्हे सलग चार वेळा आमदार ; तरी मी म्हाडा कॉलनीत सिमेंट पत्र्याच्या छताखालच्या तीन खोल्यांच्या घरात कशी राहू ? असला विचारही कधी मनात न आणता जीवन जगलेल्या हेमलता थंबक कारखानीस (वय ८४) या आपल्या मृत्यूसही अगदी सहजपणे सामोरे गेल्या. त्यांचा मृत्यू झाला आणि कोठे बातमी नाही, डिजिटल फलक नाही, अलीकडे कोल्हापुरात एखाद्याच्या मृत्यूचाही गाजावाजा करायची पद्धत रूढ झाली असताना आम्ही साधं कसे जगायचे हेच दाखवून त्या निघून गेल्या.

हेमलता कारखानीस

हेमलता कारखानीस या दिवंगत आमदार थंबक सीताराम कारखानीस यांच्या पत्नी. १९५७ ला ते शेतकरी कामगार पक्षाचे उमेदवार म्हणून शाहूवाडी विधानसभा मतदारसंघातून निवडून आले आणि नंतर सलग तीन वेळा कोल्हापूर शहर मतदारसंघातून ते निवडून आले. सलग चार वेळा निवडून आलेले सगळेच कर्तृत्ववान असतात असे नाही. पण कोल्हापूरचे हे आमदार कारखानीस म्हणजे विधानसभेत वाघ होते. ते विधानसभेत बोलायला उठले तर आयएस अधिकारी

गांगारलेले असायचे. कारखानीसांनी एखाद्या प्रश्नात लक्ष घालायचे ठरवले तर ते मुळापासून त्यात घुसायचे आणि सरकारकडून ठोस उत्तर किंवा ठोस आश्वासन घेऊनच भाषण थांबवायचे. “थांब, तुला विधानसभेत बघून घेतो,” अशी अधिकाऱ्यांना धमकी घालायची पद्धत त्यावेळी नव्हती. “दूध का दूध आणि पानी का पानी” ही परंपरा कोल्हापूरच्या या आमदाराने महाराष्ट्रात निर्माण केली होती.

अशा या कणखर आमदाराची बायको बाईसाहेब, माईसाहेब, वहिनीसाहेब म्हणूनच ओळखायला हवी होती. त्यांनी कायम स्टार्चची साडी नेसायला हवी होती. ड्रायव्हर, नोकर, कार्यकर्त्यांवर डाफरून आपली भेटी निर्माण करायला हवी होती. पण या बाईने आमदाराची बायको म्हणून नव्हे तर कारखानीस या एका ध्येयवादी माणसाची बायको म्हणून जीवन व्यतीत केले. १९५७ला हे जोडपे कपिलतीर्थजवळ निंबाळकरांच्या वाड्यातील एका खोलीत राहत होते.

कोल्हापुरात एका छोट्या खोलीत राहणारे कारखानीस मुंबईत मात्र विधानसभा हादरवून सोडत होते. १९५७ नंतर ते पंचगंगा तालमीजवळ परीट गल्लीत राहायला गेले. त्यानंतर तीन वेळा कोल्हापूरचे शेतकरी कामगार पक्षाचे उमेदवार म्हणून निवडून आले. मतासाठी “पाकीट”, “जेवण”, “दारू”, “दादागिरी”, “जात-पात”, “पै-पाहुणे” असली कधी भानगड नाही. आमदार म्हणून मिळालेले मानधन प्रवास, पुस्तक खरेदी आणि गरजूंना मदत म्हणून वाटत राहिले. त्यामुळे घरात नेहमी रडारवर असायच्या, पण हेमलता गडबडल्या नाहीत.

आपला नवरा तेवढा एकनिष्ठ तर आपणही तसेच जगायचे हे त्यांनी ठरवले. त्या रेशनच्या रांगेत उभे राहायच्या. गहू आला काय ? साखर आली काय ? म्हणून दुकानदाराला विचारायला जायच्या. त्यावेळी दुकानदार त्यांच्यावर उगारायचा. त्या दुकानदाराला माहीत नसायचे, की ज्या आमदाराला महाराष्ट्र सरकार घाबरते, त्याची ही बायको आपल्या दुकानाच्या दारात गिन्हाईक म्हणून हातात पिशवी आणि रेशन कार्ड घेऊन उभी आहे.

कारखानीसांच्या मृत्यूपर्यंत त्यांचे स्वतःचे घर नव्हते. १९९२ मध्ये म्हाडा कॉलनीत घर मिळाले म्हणून हेमलतांनी अर्ज केला. अर्ज मिळविण्यासाठी पहाटे तीन वाजता त्यांनी आपल्या मुलाला रांगेत उभे केले. सध्या त्या आपल्या मुलासमवेत म्हाडा कॉलनीतल्या (हॉकी स्टेडियमसमोर) अगदी साध्या घरात राहत होत्या.

नव्या पिढीतल्या त्यांच्या शेजाऱ्यांनाही माहीत नव्हते, की या बाईचा नवरा सलग चार

वेळा आमदार म्हणून निवडून आला होता. पण हेमलता यांनी आमदाराची बायको म्हणून आपले वेगळेपण अखेरपर्यंत जाणवू दिले नाही. हेमलतांनी हे पथ पाळले हे ठीक आहे. पण अशी व्रतस्थ बाई मरण पावली म्हटल्यावर स्वाभिमानी कोल्हापूरकरांनी काय केले हे देखील महत्त्वाचे आहे. अलीकडे एखाद्याच्या मृत्यूचाही गाजावाजा कोल्हापुरात जोरात केला जातो.

मरण पावलेल्या माणसाचे डिजिटल इतके लावतात, की तो मरण पावल्याचे दुःखच वाटत नाही आणि कोपऱ्या-कोपऱ्यावर लावलेल्या डिजिटल फलकाबद्दल चीड आल्याशिवाय राहत नाही. हेमलता कारखानीसांचा मृत्यू झाल्यानंतर डिजिटल नकोच ; पण चार वेळा आमदार असलेल्या कारखानीसांची बायको मरण पावली एवढे तरी आपल्याला कळायला हवे होते. पण फारसे कोणाला कळावलेही नाही. सध्या आमदार त्यांना मिळणाऱ्या ३० लाखांच्या गाड्या, चालकाला पगार सरकार देणार या बातम्या आता सवयीच्या झाल्या आहेत.

खालील मजकूर वाचला की आजच्या जमान्यात कारखानीस आमदार व्हायच्या पात्रतेचेच नव्हते असे वाटून जाते. हल्ली एसएमएस, फेसबुक, व्हाट्सॲपचा जमाना आहे. काही नाक्याला खुट्ट झाले तर शिरोली नाक्याला ते सेकंदात पोचते अशी परिस्थिती आहे. पण हेमलता कारखानीसांसारख्या ध्येयवादी बाईंच्या मृत्यूला फेसबुक, व्हाट्सॲपवर स्थान द्यायला कुठे कोणाला सवड आहे. एक आदर्श व्यक्तीमत्त्वास भावपूर्ण श्रद्धांजली.

संतोष द पाटील.

सुख म्हणजे नक्की काय असतं ?

जगी सर्व सुखी असा कोण आहे ? विचारी मना तू चि शोधून जाहे. समर्थानी विचारी मनालाच जाणतील सर्वसुखी प्राणी कोण हे शोध असे सांगितले, आणि त्या प्रमाणे हे मन संपूर्ण सारासार विचार करून सुखी जीवाच्या शोधात निघाले असता वरपांगी सुखी दिसणारे सर्वच जीव मुळात कुठल्याश्या सुखाच्या शोधात आहेत आणि त्या सुखाच्या अभिवागमुळे त्यांना संपूर्ण पणे सुखी असे म्हणता येणे शक्य नाही असा मनाचा विचार झाला. सुखाची परिभाषा वगैरे करणं तरसं फारच कठीण, कारण ज्याच्या त्याच्या दृष्टीने ज्याचं त्याचं सुख हे वेगळं असणार हे निश्चित, आणि म्हणून तो त्या सुखाच्या शोधात कायम फिरतीवर असणार हे ही निश्चित.. मग कसं ठरवायचं, की कोण सुखी आहे ते ?

तुमचा फेवरेट कोणीही असू शकतो) चा नाच पाहणे सुख आहे. अमिताभची ॲक्टिंग पाहणे सुख आहे. बायकोने लाडात येऊन स्वतः सुखवात करावी म्हणजे सुख आहे. स्थिरावलेल्या सचिन विराटला बॅटिंग करताना पाहणं सुख आहे. मृत्यूच्या दाढेतून बाहेर येणे म्हणजे सुख आहे. आजारपणातून पूर्णपणे बरं होणे म्हणजे सुख आहे. सनी लियोनीला पाहणे म्हणजे सुख आहे. अचानक पगारात वाढ होणे ही (थोडावेळापुरतं मिळणारे) सुख आहे. गर्लफ्रेंड मिळणे एक सुख आहे. चौपाटीवर भेळ खाणं सुख आहे. आवडणारी कादंबरी वाचणे म्हणजे सुख आहे. विनोदी कार्यक्रम पाहणे म्हणजे सुख आहे. म जुलांना एखादी सूचना केली आणि ती त्यांनी त्वरित अमलात आणली तरी ते सुद्धा एक सुखच आहे.

आवडणारी प्रत्येक गोष्ट मिळणे म्हणजे सुख आहे. सुख म्हणजे प्रत्येकाची अशी एक विशिष्ट कल्पना आहे. कुणाला कशातून सुख मिळेल याचा काही नेम नाही. प्रत्येक जण सुख मिळवण्यासाठी धडपडत आहे. गरीब तर धडपडतो आहेच. पण पैसेवाला देखील सर्व सुख विकत घेण्याच्या प्रयत्नामध्ये आहे. परंतु सुख हे विकत घेता येत नाही. तुम्ही सुविधा खरेदी करू शकता. पण सुख विकत घेऊ शकत नाही. कारण सुख म्हणजे सम

धान आहे. आणि ते तुमच्या मान्यतेवर आहे. तुम्ही तुमचा फेवरेट कोणीच नाही. तुम्हाला समाधान लाभले म्हणजे सुख लाभले. प्रत्येक जण आपापल्या परीने या सुखासाठी धडपडत आहे. छोट्या छोट्या गोष्टीतून आनंद मानायला शिकले तर प्रत्येक जण सुखी समाधानी होईल. मनासारखे एखाद्या वेळेस नाही घडले तर चलाता है यार असे म्हणून सोडून देतासुद्धा यायला हवं. कारण तुम्ही जी कृती करतात त्यासाठी फक्त दोनच मार्ग आहेत.

एक तर हसत खेळत आनंदाने करा किंवा मग रडत खडत करा. मग का नाही कोणतेही काम हसत खेळत आनंदाने करावे. खिलाडीवृत्तीचा स्वभाव ठेवला तर बऱ्याच छोट्या छोट्या गोष्टींमधून आनंद मिळेल समाधान मिळेल. मौज मजा करत हा-हा म्हणता लाईफ निघून जाईल, कळणारे देखावट मिळणे म्हणजे सुख आहे. माझी आजी मला नेहमी असाच आशीर्वाद द्यायची. **

माणगाव येथील पोलीस खात्यातील सहाय्यक पोलीस उपनिरीक्षक जितेंद्र वाटवे यांचे निधन होऊन आज तीन वर्ष पूर्ण होत आहेत. पोलीस खात्यातील हा देवमाणूस म्हणून सर्वत्र ओळखले जात होते. त्यांचा आज दि. २० जुलै रोजी तृतीय स्मृतिदिन असून त्यांना भावपूर्ण आदरांजली! आज त्यांना श्रद्धांजली वाहताना संपूर्ण माणगावकरांच्या तोंडीच एकच वाक्य आहे; ते म्हणजे देवमाणूस देवाघरी गेला. कालकथित जितेंद्र वाटवे हे शांत, मनमिळाऊ व मित्रभाषी स्वभावाचे असे व्यक्तिमत्त्व होते. पोलीस म्हटलं की, नागरिकांच्या मनात भीती निर्माण होते. विशेषतः ग्रामीण भागात पोलीसांची गाडी आली, पोलीस दिसला की खेड्यातील लोक तेथून दूर होतात. अशी भीती पोलीसांच्या बाबतीत खेड्यातून आजही आहे. पण, जितेंद्र वाटवे यांच्यासारखे पोलीसवाले यांनी पोलीस हाच खरा जनतेचा मित्र आहे, हे त्यांनी आपल्या पोलीस खात्यात काम करताना दाखून दिले होते. माणगाव पोलीस ठाण्यात कोणी गेल्यावर त्यांची भेट घेतली असता ते नागरिकांना योग्य मार्गदर्शन करून

चांगला सल्ला देत असत. आपल्याकडे आलेल्या माणसांना चहापाणी देऊन त्यांच्याशी मन मोकळेपणाने चर्चा करीत असत, असे हे विनम्रपणे सर्वांशी मिळून-मिसळून राहणारे व्यक्तिमत्त्व होते. त्यांनी कधीच आपण पोलीस खात्यात काम करतोय म्हणून पोलीस खाक्या कोणाला दाखवला नाही. ते पोलीस आहेत, असे कधीच कोणाला वाटले नाही. कारण, त्यांच्यात असणारा विनम्रपणा व माणसे जोडण्याची किमया हाच खरा त्यांचा स्वभावगुण वाखण्याजोगा होता. म्हणूनच त्यांनी माणगावसह संपूर्ण रायगड जिल्ह्यात पोलीस दलातील देवमाणूस म्हणून आपली ओळख आपल्या या प्रेमळ स्वभावाने सर्वत्र निर्माण केली होती. दि.२० जुलै २०२२ रोजी पहाटे त्यांना हृदय विकाराचा तीव्र झटका आला. त्यानंतर काही काळातच त्यांना देवाज्ञा झाली. त्यांच्या निधनाची

माहिती समजताच अनेकांनी पोलीस खात्यातील देवमाणूस आपल्यातून निघून गेला अशा भावना व्यक्त करीत वाटवे कुटुंबियांसह त्यांचे मित्रपरिवार तसेच माणगावकरांसह संपूर्ण रायगड जिल्ह्यातील पोलीस खात्यावर शोककला पसरली होती. तरण वयातच जितेंद्र वाटवे यांच्यासारख्या देवमाणूला देवाज्ञा झाल्याने अनेकांना गहिवरून आले होते. निधनाअगोदर काही महिन्यांपूर्वी त्यांना पोलीस खात्यात बढती मिळून त्यांची सहाय्यक पोलीस उपनिरीक्षकपदी नेमणूक करण्यात आली होती. असे हे मनमिळाऊ स्वभावाने व्यक्तिमत्त्व माणगावकरांच्या दीर्घकाळ स्मरणात राहतील. ते आज आपल्यातून निघून गेले, त्यास तीन वर्ष पूर्ण होत आहेत. ‘अशी पाखरे येती... आणि स्मृती ठेवूनी जाली...’ पोलीस खात्यातील जितेंद्र वाटवे यांच्यासारखा देवमाणूस कचितच आपल्याला पाहायला मिळेल. हे मात्र तितकेच खरे आहे. **

सलीम शेख

‘पाणंद’ म्हणजे शेतीवाडीतील ‘कोकणी मेट्रो लाईन!’

तळकोकणातील पानाफुलांनी वेलींनी लगडलेली हिरवीकरी ‘पाणंद’ म्हणजे कोकणी माणसांच्या शेती आणि घरे यांना जोडणारा राजमार्गच! लाल मातीच्या चिखलातून मार्ग काढत चाललेली पाणंद कित्येक वर्षे कोकणी लोकांना साथ देत आली आहे. कोकणी जीवनाचा अविभाज्य भाग आहे. गणेशचतुर्थीच्या उत्सवात वाडी-वाडीतील आरतीसाठी वाडीतील लोक पाणंदीची पायवाट तुडवित चिखलाने माखलेले पाय धुवून प्रत्येक घरात जातात, तेव्हा खळ्यात बादलीभर पाणी भरून ठेवावे लागते. त्यामुळे नकळतपणे हातपाय धुवून देवदर्शनाला जाण्यासाठीची परंपरा, रितीरिवाज निसर्गाच्या कुशीत निर्माण झालेली ही ‘पाणंद’ जन्म करत आहे.तर कधी पाणंदीवरूनच भावकीमध्ये संघर्ष पेटताना दिसते. ‘पाणंदीचा’ मार्ग कधी कधी भावकीच्या वादात बंद केला जातो. पण, हे वाद क्षणिक असतात. भावकीची भांडण वर्षभरात मिटून परत नव्या दुसऱ्या भांडणासाठी भावकीतल्या भांडणाचे भीड बदलत राहतात. पण, परत भावकी एकत्र येऊन एकजुटीने उत्सव साजरे करत राहता.‘पाणंद’ जागच्या जागी उभी असते. सामाजिक ऐक्यासाठी ‘पाणंद’ आतुरतेने वाट पाहत असते. लग्नसमारंभात याच पाणंदीला आंब्याच्या पानांचे तोरण बांधून पाणंद सजवली जाते. पाणंदीला हे आंब्याच्या पानांचे तोरण बांधणाऱ्यांना नववर बिदागी देण्याची प्रथा आहे. त्यामुळे पाणंदीला तोरण बांधण्यासाठी वाडीतील तरुणाईचा चपळाई चालते. नववराकडून हजार दीड हजारची बिदागी मिळवली जाई. नववधू-वर त्या पाणंदीच्या कमानीतून प्रवेश करतात.

पाणंदीच्या दुतर्फा आजीबाईंच्या वन ओषधी रोपांची लागवड केली जाते. ‘पाणंद’ कोकणातील ‘पायवाट’

कोकण निसर्गाची कविता जिथे दररोज लिहिली जाते. डोंगर-दऱ्या, हिरवीगार माळराने सजलेली गावं, आणि त्यातून जाणाऱ्या त्या छोट्या पायवाटा... म्हणजेच ‘‘पाणंद’’! ही फक्त चालण्याची वाट नाही, ही एक जिवंत आठवण असते गावाच्या, माणसांच्या, आणि कोकणी संस्कृतीच्या आपलेपणाची.

पाणंद म्हणजे गावातून माळरान, शेत, डोंगर, वा नदीकाठी नेणारी छोटेखानी मातीची वाट. मोटार गाडीचं त्यावर काही काम नाही. ही वाट फक्त पायांचीच ओळखणारी असते. कोण कधी कुठे चालत गेलं, पाऊलखुणा कोणाच्या आहेत, हे गावकऱ्याला या पाणंदीवरून समजतं.

कोकणात पाणंदीला असणारे सामाजिक स्थान लक्षणात आहे.

पाणंद ही केवळ एक वाट नसून, ती गावाच्या जडणघडणीचा एक भाग आहे. बाया-बापड्यांची सकाळ या वाटेने सुरू

होते. डोक्यावर हंडा घेऊन विहिरीकडे जाणाऱ्या स्त्रिया, गुरे घेऊन जाणारे गुराखी, शाळेकडे धावणारी लहान पोरं...

या पाणंदीवर जीवनाचे अनेक पैलू दिसून येतात.

‘पाणंद’ कोकणी निसर्गाचे विलोभनीय रूप असते. पानाफुलांनी बहरलेली पाणंद पाहणे म्हणजे स्वर्गसुख होय. पाणंदीच्या प्रवेशद्वारावर असणाऱ्या गुलमोहराची, काटेसावर, पिंपळ, वड, सातीवन यांसारख्या विशालकाय वृक्षांनी तर एक अनोखी नजाकत निर्माण झालेली असते.

‘पाणंद’ म्हणजे भावकीचा दुवा! ‘पाणंद’ म्हणजे निसर्गाचा रानमेवा, पाणंद म्हणजे नितळ, स्वच्छ नैसर्गिक सौंदर्यच!

कित्येक आठवणींच्या साक्षीदार साक्षीदार असते.

या पाणंदीवरूनच प्रेमकथांचा आरंभ व्हायचा, तर कधी शेवटही. उत्सवाच्या वेळी, मिरवणुका याच वाटेने जायच्या. देवळातल्या होणाऱ्या यात्रेच्या दिवशी पाणंद उत्साहाने फुलायची. जणू तीही आनंदी व्हायची.

आजच्या बदलत्या काळात पाणंदी लुप्त होत आहेत.

आजकालमात्र या पाणंदी हळूहळू हरवत चालल्या आहेत. सिमेंटच्या रस्त्यांनी त्या झाकल्या जात आहेत. गावातील मुले-मुली मोबाईलच्या दुनियेत अडकलेली, त्यांना या पाणंदीचा नाती उमजेनाशी झाली आहेत.

पण आजही जेव्हा एखादा गावकरी शहरात असतो आणि मनात कोकण येतो,

तेव्हा आठवणीत सर्वप्रथम पाणंदच येते. कारण ती वाट म्हणजे बालपणाची आठवण, मायाळू आजीच्या घराची दिशा, किंवा शाळेच्या वाटेवरचा पहिला पाऊस.

‘पाणंद’ म्हणजे कोकणाच्या हृदयाची धडधड आहे.

ती चालवणं म्हणजे केवळ अंतर पार करणं नसून, एक अनुभव, एक श्रद्धा आणि एक परंपरा जपणं आहे.

कोकणातील ‘पाणंद’ ही केवळ शेतमळ्यातून जाणारी पायवाट नाही, तर ती कोकणी माणसाच्या सामाजिक, भावनिक आणि सांस्कृतिक जीवनाचाही भाग आहे.

कोकणातल्या प्रत्येक गावात, वाडीत, शेतशिवाऱात तुम्हाला पाणंद दिसून येते. ही वाट माणसांची, गुरांची, आणि कधीकधी वादांची देखील असते!

कोकणात शेतांची रचना अशी असते की, एकमेकांशी लागून अनेक कुटुंबांची शेत असतात. त्यांच्या मधून जाणाऱ्या पाणंदीचा उपयोग सर्वजण करत असतात. मात्र यामुळेच अनेकदा वाट बांधण्याचा हक्क, कुणी कुणाच्या शेतातून जातं, गुरं कुठून नेली जातात, यावरून गावात वादही उद्भवतात.

‘माझ्या शेतातून पाणंद नको!’ असा हट्ट काहीजण धरतात.

‘पूर्वीपासून हिच वाट चालू आहे!’ असे सांगत दुसरे लोक हक्क सांगतात.

या छोट्या वाटांमुळे कोर्टात खटले सुद्धा चालतात.

या वादांमुळे नात्यांमध्ये दुरावा निर्माण होतो. काही वेळा गावपंचायतीच्या बैठका, ग्रामसभा, किंवा वडीलधाऱ्या मंडळींच्या मध्यस्थीने ते वाद मिटवले जातात.

पण याच पाणंदींनी गावाला एकत्रही आणलं आहे. यात्रेच्या, सणावाराच्या दिवशी हीच पाणंद साऱ्यांना एकत्र आणते:

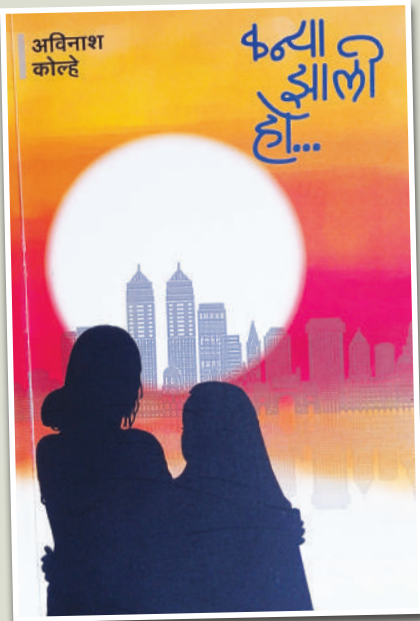
सकाळी लवकर सगळ्या शेतकऱ्यांच्या पावलांनी फुललेली वाट, एकमेकांना बोलावून साथ देत चालणाऱ्या बाया, एकाच पाणंदीने विहिरीवर जाणाऱ्या वाड्यातल्या स्त्रिया, हरवलेली गाय शोधायला मिळून निघालेले शेजारी या पाणंदीवरून नातेसंबंध फुलतात, गप्पा रंगतात, गावपण जपलं जातं.निसर्गाशी नातं जपणारी पायवाट असते. पावसाळ्यात ही पाणंद हिऱ्यागार गवताने मढलेली, फुललेली असते. एखादा गावकरी गाडीत बसूनही म्हणतो,

ती नुसती शेतातली वाट नाही; ती नात्यांची, आठवणींची, आणि गावकुसाची एक दुवा आहे.पाणंद ही कोकणी माणसाची सामाजिक समजूतदारपणा, राग, रागाचे शमन, आणि प्रेम यांची साक्षीदार वाट आहे.

ती वाद घालते, पण त्याहून जास्त ती माणसं जोडते. **

वाचनीय आणि प्रेरक

‘कन्या झाली हो ...’

करण्यासाठी काय करता येईल, या दृष्टीने त्यांच्या कार्यालयात चर्चा होत असे. एकदा सुनीता शाळेतून नारी विमोचन मंचाच्या कार्यालयाकडे जात असताना, गल्लीच्या तोंडाजवळ मदारी-जमुरा हा खेळ सुरू होता. हा खेळ थोडा वेळ पाहिल्यावर सुनीताच्या मनात आले की, मदारी-जमुरा हा अविष्काराचा फॉर्म घेऊन आपल्याला एखादे नाटक किंवा पथनाट्य लिहिता येईल. त्याद्वारे स्त्रियांच्या प्रश्नांवर प्रकाश

टाकता येईल आणि स्त्री मुक्तीचा संदेश देता येईल. या कल्पनेच्या प्रेरणेने सुनीता रजा घेऊन ग्रंथालयात जाते आणि झपाट्याने लेखन करते. मुंबईसारख्या महानगरात आणि अन्यत्र नोकरी करणाऱ्या स्त्रियांच्या मुलांची होणारी आबाळ टाळण्यासाठी सरकारने ‘पाळणाघर’ सुविधा निर्माण केल्यास अनेक नोकरी करणाऱ्या स्त्रियांचे ताणतणाव कमी होण्यास मदत होईल. हाच संदेश सुनीताने आपल्या पथनाट्यातून दिला होता. ते वाचल्यावर आणि ते सर्वांना पसंत पडल्यावर चाणाक्ष दातार बाईंनी हे पथनाट्य बसून घेतले. त्यानंतर सादर झालेला प्रयोग सर्वांना आवडला आणि हा प्रयोग सर्वत्र व्हावा अशी शिफारस महापालिकेतील उच्चपदस्थ रेगे बाईंनी केली. रेगे बाईंना या पथनाट्याचे महत्त्व समजते. त्यांच्या मदतीने त्या पथनाट्याचे पुस्तक अल्पावधीतच गृहमंत्र्यांच्या हस्ते प्रकाशित होते. सुनीता एकदम प्रकाश झोतात येते.

पुस्तकाचे नाव : कन्या झाली हो
लेखक : अविनाश कोल्हे, ९८९२१०३८८०
प्रकाशक : संधिकाल प्रकाशन, नवघर,
भाईदर (पू) - ४०११०५
प्रथमावृत्ती : मार्च २०२५
पृष्ठे : २८० मूल्य : रु.३२५/-

विचारश्रीमंतीने नटलेले कथाविश्व : दौलत

डी.बी. जगत्पुरिया हे मराठी साहित्यातील मातब्बर नाव आहे. पत्रकार, नाटककार, वक्ता, स्तंभलेखक, समीक्षक, कवी म्हणून त्यांच्या खात्यावर बरीच ग्रंथसंपत्ती जमा आहे. असा कथाकार म्हणून कथेची ‘दौलत’ त्यांच्या वाङ्मयीन खात्यावर जमा झाली आहे. जगत्पुरिया यांच्या ‘दौलत’ या कथासंग्रहात एकूण पंचवीस कथा आहेत. या सर्व कथा आकाराने लघु आहेत. परंतु आशयाच्या दृष्टीने फार मोठ्या आहेत. या व्यक्तिचित्रणपर कथांमधील काही व्यक्तिचित्रे अत्यंत लक्षवेधक,बाणेदार, प्रभावी व प्रेरक स्वरूपाची आहेत. ही व्यक्तिचित्रे प्रतिकुलतेविरुद्ध लढणारी आणि अनुकूल भविष्य घडविणारी आहेत. जीवनसंघर्ष हे या कथाविश्वाचे मुख्य आशयसूत्र आहे. या कथांमधील नायक- नायिका संकटांपुढे वाकत नाहीत. झुकत नाहीत. तर, ते संकटांना वाकविण्यासाठी अविरत झुंज देत आहेत. मुळात डी.बी. जगत्पुरिया हीच एक वादळी व झुंजार प्रतिभा आहे. या झंझावाती प्रतिभेमुळेच ‘दौलत’ मधील कथांना झुंजीचे परिणाम प्राप्त झाले आहे. या कथांच्या व कथाकाराच्या गौरवार्थ थोर साहित्यिक डॉ. यशवंत मनोहर यांनी ‘डी. बी. जगत्पुरिया या नावाचा अर्थही अंतहीन झुंज हाच आहे ... जगत्पुरिया यांनी अजिंक्य झुंजीनेच या झुंजीच्या गौरवगोष्टी लिहिल्या आहेत’ असा अतिशय समर्पक अभिप्राय नोंदविला आहे. या कथांमधील झुंजीचे चित्रण खरंच आशादायक, दिशादर्शक व प्रेरक आहे ! या कथा झुंजण्यास बळ देणाऱ्या आहेत.

जीवनानुभवातून कलावंताची जीवनदृष्टी आकार घेते. आणि या जीवनदृष्टी नुसार त्याचे कलाविश्व साकार होते. कला ही अनुभवांचे आणि सभोवतीच्या जीवनजणीवांचेच आविष्करण असते. तसेच केलेतून कलावंताच्या मनातील विचारसूत्र आणि कार्यक्षेत्रही डोकावत असते. याचा प्रत्यय आपल्याला ‘दौलत’ मधील कथा वाचताना येतो. या कथांची नाळ ग्रामीण जनजीवनाशी जुळली असून या कथांचा बाज लोककथांशी नातं सांगणारा आहे. या कथांमधील बहुतेक नायक- नायिका व पात्रे ही रोजमजुरी करणारी,शेतीमातीत राबणारी आणि ध्येयाने झपाटलेली आहेत. कथांमधून भेष्टणाऱ्या सर्व व्यक्तिरेखा स्वाभिमानी, बाणेदार व झुंजार आहेत. ‘आखाडा’ या पहिल्याच कथेत मस्तवाल रायभान पाटलावर चाल करून जणारी आणि “वाधीन म्हंत्यात मला. तुजे दात न्हाई पाडले तर बापाचं नाव सांगणार न्हाय!” (पृष्ठ २१)अशी झकाळी फोडणारी काशी कायम लक्षात राहते. ‘भैर्यासाहेब’ ही भावनेने ओथंबलेली व ममाला भिडणारी भावयशशी कथा आहे. जगत्पुरिया यांनी या कथेतून वडिलांच्या परोपकारी वृत्तीचे व निसर्वाी राष्ट्रप्रक्तीचे अत्यंत प्रभावी चित्रण केले आहे. स्वातंत्र्यसेनानी म्हणून अनेक लढाडानी मानधन पदरात पाडून घेतले. परंतु भैर्यासाहेबांनी

हैद्राबाद मुक्तिलढ्यात लढूनही “आम्ही मानधन घेण्यासाठी काही केलं नाही. जे केलं ते देशासाठी केलं.” (पृष्ठ ३३) असा निखळ राष्ट्रप्रेमी भावनेतून मानधन नाकारले. असले कर्मयोगी व्यक्तिमत्त्व खरंच दुर्मिळ आहेत! या कथेत त्यांनी वेगवेगळ्या प्रसंगांमधून वडिलांच्या व्यक्तिमत्त्वातील अनेक पैलू उलगडून त्यांच्याप्रति कृतज्ञता व्यक्त केली आहे. ‘श्रमयोगिनी नबा’, ‘काळोख’, ‘शबनम’, ‘उड्डण’, ‘गिरजा’, ‘ऐसूर आपा’, ‘निर्धार’ या नायिकाप्रधान कथा आहेत. या कथांमधून जगत्पुरिया यांनी स्त्रीमानाचे हळवे, समजूतदार, बाणेदार, कष्टाळू, करारी, स्वाभिमानी व विचारी असे अनेक पदर उलगडून दाखविले आहेत. ‘कर्मयोगिनी नबा’ या कथेतील मेळकरीण सुभा तोंडाने फार फटकळ आहे. फटकळ बोलण्याने तिच्या मेळ्यातील अनेक मजूर महिला दुखावल्या आहेत. परंतु पोटासाठी त्या अपमान गिळून मजुरी करतात. स्वाभिमानी नबा मात्र तात्काळ सुबाचा मेळ सोडून इतर मजूर

महिलांना स्वाभिमानाचा मार्ग दाखवते. या सर्व मजूर स्त्रिया स्वाभिमानी व समजूतदार नबाच्या नेतृत्वात काम करू लागतात. मजुरी करणारी नबा या मजुरांची मेळकरीण होते. परंतु, मजूर स्त्रियांशी ती मालक बसून नव्हे तर, पालक होऊन वागते. त्यांचे सुख-दुःख समजून घेते. त्यांच्या अडथळी सोडवते. त्यामुळेच नबा ‘श्रमयोगिनी’ ठरते! ‘काळोख’ कथेतील सारजा कटाने व जिद्दीने पोलीस अधिकारी बनते.आणि कुटुंबातील दारिद्र्याचा व गावातील बजाबा पाटलाच्या अन्याय, अत्याचाराचा ‘काळोख’ नष्ट करते. ‘शबनम’ या अनाथ मुलीला मिलिंद आणि यशोधरा हे दाम्पत्य मुलगी म्हणून वाढवतात. पुढे ती असामान्य प्रतिभेची अष्टपैलू नर्तकी होते. थकल्या काळात मिलिंद यांची मिळकत बंद होते. घर कसं चालवायचं या विवेचनेत ते असतात. तेव्हा शबनम त्यांना “बाबा, काळजी करू नका. तुम्ही मला नवा जन्म दिलाय. तुम्ही नसते, तर माझं जीवन कधीच संपलं असतं. आता मला स्वतंत्र नृत्याचे कार्यक्रम मिळताहेत. तुम्ही आराम करायचा अन् मी तुमची सेवा करायची.” (पृष्ठ ६०) असा धीर देते. कुटुंबाचा आधार होते. जाती, धर्म, पंथाच्या भिती दासळात

आणि माणुसकी देखण्या रूपात पुढे येते! प्रतिकाच्या परिश्रमाने व जिद्दीने ध्येयाच्या आकाशात घेतलेले ‘उड्डण’ खरंच नवीन पिढ्यांकरिता प्रेरणादायी आहे. ‘झुंज’ कथेतील ‘शबनम’ची सर्व आघाड्यांवरील झुंज थकू करणारी आहे! अपंगत्वावर मात करून ती नामांकीत डॉक्टर होते आणि जनसेवेसाठी स्वतःला या क्षेत्रात झोकून देते. कसाई वृत्तीने बरबटलेल्या वैद्यकीय क्षेत्रात ‘शबनम’चे डॉक्टर होणे फार आशादायी वादते! विशेष म्हणजे, तिच्या यशाने गुपित जाणून घेण्यासाठी पत्रकार तिची मुलाखत घेतात. आणि ‘तू कोणता धर्म मानते?’ असा प्रश्न विचारतात. तेव्हा ती ‘मानवता धर्म हा जगत एकमेव सर्वश्रेष्ठ धर्म आहे. संविधानाचे पालन करणे हे प्रत्येक भारतीयाचे कर्तव्य आहे.” (पृष्ठ ८७) असे धर्मनिरपेक्ष व संविधाननिष्ठ उत्तर देते. हे उत्तर धर्मांध आणि संविधानद्रोही वृत्तीला दिलेली सणसणीत चपराक आहे. ‘गिरजा’ कथेतील गिरधर आणि गिरजा काबाडकष्ट करून, खडी फोडून राम्या-शाम्याला मोठे साहेब करतात. दोघांचेही लग्न करून त्यांचा सुखी संसार थाटून देतात. परंतु, लग्नानंतर हे दोन्ही भाऊ आई-वडिलाला वाऱ्यावर सोडतात. गिरधर या आघाताने फार दुःखी होतो. तेव्हा गिरजा ‘धनी, पैदास चांगली असावी. न्हाईतर वाझ राहिलेलं बर’ (पृष्ठ ८८) असा धीर देऊन गिरधरमध्ये जणण्याची नवी उमेद जागवते. थकल्या वयातही परिश्रमाच्या व पाककलेच्या जोरावर ‘हॉटेल गिरजा’ नावारुपास आणते. या कथेतून जगत्पुरिया यांनी स्त्रीचे धीरोदात्त, कष्टाळू व खंबीर रूप अतिशय वेधक आणि उद्बोधक पद्धतीने रेखाटले आहे. ‘ऐसूर आपा’ हे या कथासंग्रहातील अतिशय मेहनती, प्रामाणिक व स्वाभिमानी व्यक्तिचित्र आहे. पती दौलतखाँ पठाणच्या निधनानंतर ऐसूर आपा नेकीने जीवन जगते. शेतकऱ्यांच्या शेतावर कष्ट करून एकुलत्या एका शब्बीराला वाढवते. शिक्वेचे. सरळमार्गी शब्बीर पाटबंधारे खात्यात पाटकरी म्हणून नोकरीवर लागतो. मेहनती ऐसूर मजूर महिलांची मेळकरीण बनून शेतकऱ्यांच्या शेतांवर निंणण खुपणीचे काम करते. भजन-पूजन करणाऱ्या, गंध-टिळा लावणाऱ्या नानंदेवच्या शेतात ऐसूरसह इतर मजूर स्त्रीया काम करीत असतात. त्यातील विधवा असलेली हला शेतातील विहिरीवर कळशी भरायला येते. ती संधी साधून भक्तिमार्गी दिसणारा नानंदेव तींची अब्रू लुटण्याचा प्रयत्न करतो. भयभीत

हंसा “आपा इधर आओ. इज्जत बचाओ!” (पृष्ठ ९७) अशी आरोळी दोकते. सर्व मजुर महिलांसह ऐसूर झोपडीकडे धावते. आणि “मुरदे, औरतपर बुरी नजर रखता है। तेरे धर्मों मैं- भैन है क्या नही?” (पृष्ठ ९८) म्हणत त्याच्यावर चवताळते. सर्व महिला त्याला चांगला चोप देतात. अतिशय प्रामाणिक आणि संस्कारी महिला म्हणून ‘ऐसूर आपा’ डोंगरावात प्रसिद्ध आहे. ऐसूरने मुलगा बबीरला “बेटा , नेकी से काम करना । नेकी में बड़ी बरकत होती है! मेरी दुवा तेरे साथ है।” (पृष्ठ ९७) अशा संस्कारात वाढवले आहे. मालदार खातं म्हणून ओळख असलेल्या पाटबंधारे खात्यातील भ्रष्ट अधिकारी घोटाळा करतात. निदोष शब्बीरला दोषी ठरवून नोकरीवरून काढून टाकतात. संस्कारी शब्बीर निरपराध आहे याची ऐसूरला पूर्ण खात्री आहे. म्हणूनच ती ‘मेरा बेटा नेक है। इमानदारी का चेक है’ (पृष्ठ ९८) असे ठामपणे सांगते. सत्यान्वेधी पत्रकाराच्या लेखणीमुळे शब्बीरचे निदोषत्व सिद्ध होते. शब्बीर पुन्हा नोकरीत रुजू होतो. ही कथा अनेक अर्थाने महत्त्वपूर्ण वाढते. महानगराच्या गल्लोगल्ली किंन्न भाजी विकणाऱ्या ‘काळेनामा’ ची मुलगी माधुरी डॉक्टर बनण्याचा ‘निर्धार’ करते. आणि दुर्दैय इच्छाशक्तीने व जिद्दीने ती आपला निर्धार पूर्ण करते. आई नबाच्या नावाने शहरात ‘नबाई हॉस्पिटल’ उभे करते. हॉस्पिटलच्या उद्घाटनप्रसंगी “माझं हॉस्पिटल गरिबांना, रंजल्या-गांजल्यांना समर्पित आहे.” (पृष्ठ १२९) असा मोदीय व्यक्त करते. ‘दौलत’मधील बहुतेक कथा या परिस्थितीविरुद्ध तर, कधी दुष्ट व्यक्तिविरुद्ध लढणाऱ्या नायक, नायिकांच्या कथा आहेत. या कथांमधून डी.बी. जगत्पुरिया यांनी सर्वसामान्यांच्या जीवनातील संघर्षाट अतिशय प्रवाही व प्रभावितपणे शब्दबद्ध केला आहे.

डी.बी. जगत्पुरिया यांनी अध्यापन कार्यासोबत पत्रकारितेच्या क्षेत्रातही उल्लेखनीय कार्य केले आहे. निर्भिड, प्रामाणिक व तत्चनिष्ठ पत्रकार म्हणून त्यांचे अनुभवविश्व रोचक व व्यापक आहे. या अनुभवविश्वाचे प्रतिबिंब ‘दौलत’ कथासंग्रहात अनेक ठिकाणी पडले आहे. ‘ऐसूर आपा’चा मुलगा शब्बीरवर अन्याय होतो. तेव्हा ‘जनशक्ती’ वृत्तपत्रात स्तंभलेखन करणारे निर्भय पत्रकार भैर्यासाहेब शब्बीरला न्याय मिळवून देतात. ‘झुंजार पत्रकार’ या कथेतील ‘जनसत्ता’ दैनिकाचे संपादक शेखर आणि त्यांची संपूर्ण टिम लघुसिंघन विभागातील करोडो रुपयांचा घोटाळा उघड करतात. घोटाळ्याविरुद्ध लेखमाला चालवून भ्रष्टाचारी भास्करला न्यायालयामार्फत जन्मदेपेपर्यंत पोहोचवतात. जगत्पुरिया यांनी ‘झडप’, ‘सुरंग’, ‘ऐसूर आपा’, ‘झुंजार पत्रकार’ इत्यादी कथांमधून निर्भिड,निष्पक्ष आणि लोकाभिमुख पत्रकारितेचे सामर्थ्य लक्षवेधक स्वरुपात व शैलीत रेखाटले आहे. दहा-पंधरा वर्षांपूर्वीची वृत्तपत्रे आणि पत्रकारिता शोषित, पीडितांचा आधार व दुष्टांचा कर्दनकाळ होती. आताची बहुतेक सर्व वर्तमानपत्रे

धनदांडग्यांची व सस्तेली लांडग्यांची बरिक्त झाली आहेत. आणि पत्रकारिता कुण्यांसारखी लाचार झाली आहे. अनेक पत्रकारांनी भारतातील लोकशाही संविघ्नाची सुगुरी घेतली आहे.वर्तमानाच्या पारश्वभूमीवर ‘दौलत’मधून भेष्टणारी पत्रकारिता आदर्शवत व कौतुकार्स्पद वाटणारी आहे. ‘झडप’ कथेतून पश्चिम बंगालमधील राजकारणाचे चित्र रेखाटण्याचा प्रयत्न करण्यात आला आहे. परंतु तो एकांगी व विपर्यस्त वाटणारा आहे. ‘सुरंग’ ही कथा महाराष्ट्राच्या कोरोना काळातील सरकारवर ‘बेतलेली’ आहे. या काळात घडलेल्या अनेक घटनांचे खापर बुधोजी सरकारवर फोडण्यात आले आहे. या कथेत जगत्पुरिया यांनी जज चॅनल चालवणाऱ्या प्रणव बाबूला पत्रकारितेतील महानायक दाखविण्याचा प्रयत्न केला आहे. हा प्रणव म्हणजे केंद्रातील धर्मांध सत्ताध्यांचा पाळीव पत्रकार काँगाली बाबू ‘अर्णव’च आहे. हे चाणाक्ष वाचकांच्या लक्षात आल्याशिवाय राहत नाही. अलीकडे जे बाजारू पत्रकार भारतीय लोकशाहीला ‘सुरंग’ लावण्याचे काम करीत आहेत, त्यात ‘अर्णव’च आगाऊणगा आघाडीवर आहे. पत्रकारितेतील खलनायक जगत्पुरियांच्या कथेचा ‘महानायक’ कसा काय झाला ? हे खरंच अनाकलनीय आहे!

‘दौलत’मधील सर्वच कथा या व्यक्तिचित्रणपर आहेत. यातील व्यक्ती सर्वसाधारणच आहेत. परंतु प्रत्येक व्यक्तीची धडपड ‘माणूस’ म्हणून जगण्यासाठी व पूर्णत्वाकडे जाण्यासाठी आहे. त्यामुळे सर्व व्यक्तिचित्रे उद्बोधक व वेधक झाली आहेत. अनेक कथांमधून कथाकारामध्ये दडलेला पत्रकार डोकावतो. त्याचप्रमाणे जगत्पुरिया यांच्यामधील उक्कट कवीदेखील अनेक कथांमधून व्यक्त होतात दिसतो! ‘दौलत’मधील कथा ही निवेदनमुखी आहे. कथाकाराची निवेदनशैली प्रभावी आहेच! परंतु ही कथा निवेदनाऐवजी संवादातून पुढे सरकली असती तर, ती अधिक प्रवाही व प्रभावी झाली असती.

डी.बी. जगत्पुरिया हे आंबेडकरी विचारविश्वातील महत्त्वपूर्ण नाव आहे. जुन्या पिढीतील प्रगल्भ व्यक्तिमत्त्व म्हणून या नावाभोवती एक वलय आहे. प्रेरण जाणीवेचे कवी अशी त्यांची छ्वाती आहे. त्यांच्या धारदार लेखणीतून उतरणारी कथा देखील त्याच तोंडीची असावी. अशी अपेक्षा बाळगणे स्वाभाविक आहे. आंबेडकरी कायला अण्णाभाऊ साठे, बाबुराव बागुल, शंकरराव खरात, वामन होबाळ, केशव भैराम,अर्जुन डांगळे, योगीराज वाघमारे, योगेंद्र भैराम, उर्मिला पवार, अमिताभ, सुदाम सोनूले अशा अनेक कथाकारांनी क्माल उंचीवर नेले आहे. आंबेडकरी कथाकारांनी आल्या कथांमधून भारतीय समाजजीवनात घडणाऱ्या समताद्रोही, अमानुष घटनांना वाचा फोडून साहित्याला चवळळीचे स्वरूप दिले आहे. या विचाराचे पाईक म्हणून डी.बी.जगत्पुरिया यांनी या पुढील कथालेखनातून हा वसा पुढे न्यावा, अशी अपेक्षा व्यक्त केली. **

निवडक

सात्विक-चिरागचे आव्हान संपुष्टात

टोकियो : जपान ओपन बॅडमिंटन स्पर्धेत भारतीयांचे अपयश कायम राहिले. काल पी. व्ही. सिधूचे आव्हान पहिल्याच फेरीत संपुष्टात आले होते. आज लक्ष्य सेनसह सात्विक आणि चिराग शेठी यांना दुहेरीत गाशा गुंडाळावा लागला. जागतिक क्रमवारीत १८ व्या स्थानावर असलेल्या लक्ष्य सेनच्या कामगिरीत सातत्य नसल्याचे आज पुन्हा सिद्ध झाले. जपानाच्या कोदाई नाराओकाविरुद्ध त्याचा १९-२१, ११-२१ असा पराभव झाला. अवघ्या तासाभराच्या लढतीत त्याची हार झाली. लक्ष्य सेनने सलामीच्या लढतीत चीनच्या वँग झॅंग झिंगवर २१-११, २१-१८ असा सहज पराभव केला होता, परंतु हेच सातत्य तो दुसऱ्या फेरीत कायम ठेऊ शकला नाही.पुरुष दुहेरीत सात्विक आणि चिराग शेठी यांच्याकडूनही निराशा झाली. जागतिक क्रमवारीत अव्वल स्थानी राहिलेल्या या जोडीचा चीनच्या पाचव्या मानांकित लियाँग वेई केंग आणि वँग चेंग यांच्याकडून २२-२४, १४-२१ असा पराभव झाला.

राज्यस्तरीय कबड्डी स्पर्धा

राजमाता जिजाऊ, महात्मा गांधी संघ बाद फेरीत

पुणे : पुणे जिल्हा कबड्डी संघटनेच्या सहकायनि कबड्डी महर्षी बुवा साळवी चषक राज्यस्तरीय कबड्डी स्पर्धेत पुरुष विभागात वाघजाई चिपळूण, प्रकाशतात्या बालवडकर, बाबुराव चांदेरे फाऊंडेशन, शाहू संघ, सडोली तर राजमाता जिजाऊ, महात्मा गांधी बाद फेरीत प्रवेश केला आहे. पुरुष विभागात बाबुराव चांदेरे सोशल फाऊंडेशन संघाने उपनगरच्या स्वस्तिक संघावर ४९-३२ अशी मात करीत बाद फेरीत प्रवेश केला. मध्यंतराला दोन्ही संघ २१-२१ अशा समान गुणावर होते. मध्यंतरानंतर चांदेरे सोशल फाऊंडेशन संघाची सघाजी सुकासेने जबरदस्त खेळ करीत आपल्या संधाला विजय मिळवून दिला. वाघजाई क्रीडा मंडळ, चिपळूण संघाने बालवडकर फाऊंडेशन संघावर ४४-३२ असा विजय मिळविला. महिला विभागात राजमाता जिजाऊ संघाने महात्मा गांधी स्पोर्ट्स क्लब संघावर ३८-१३ अशी एकतर्फी मात करीत सहज विजय मिळविला. मध्यंतराला राजमाता जिजाऊ संघाकडे २१-७ अशी भक्कम होती. राजमाता जिजाऊ संघाच्या निकिता पडवळ व साक्षी गावडे यांनी जबरदस्त खेळ करीत आपल्या संधाला सहज विजय मिळवून दिला. कोमल आवळे व रेखा सावंत यांनी पकडी घेतल्या. महात्मा गांधी स्पोर्ट्स क्लब संघाच्या पूजा चिंदकर हिने एकाकी झुंज दिली व स्नेहल चिंदकर हिने पकडी घेतल्या, धर्मवीर कबड्डी संघाने बारामती स्पोर्ट्स संघावर ३४-२८ अशी मात केली.

हर्डीकरची शौनकवर सहज मात

मुंबई : बिगर मानांकित मंदार हर्डीकरने दुसऱ्या मानांकित पुण्याच्या शौनक शिंदेचा ४-० (११-६, ११-६, ११-९, १३-११) असा सहज पराभव केला आणि खार जिमखाना येथे सुरू असलेल्या महाराष्ट्र राज्य रोख बक्षिसांच्या टेबल टेनिस स्पर्धेत पुरुष एकेरीच्या अंतिम फेरीत धडक मारली. पुरुष एकेरीच्या दुसऱ्या उपांत्य फेरीत अव्वल मानांकित गेन अल्बुर्कर्कने झुबिना तारामोरेवालावर (ठाणे) ४-१ (११-९, ११-८, १३-१५, १२-१०, ११-४) असा विजय मिळवला. महिला एकेरीच्या पहिल्या उपांत्य फेरीमध्ये बिगर मानांकित खिया शाहने अव्वल मानांकित मुंबई शहरच्या श्वेता पाटें नायक हिला ४-१ (४-११, ११-६, १३-११, ११-७, ११-५) असे हरवले. दुसऱ्या सामन्यात दुसऱ्या मानांकित संपदा भिवंडकरने (टीएसटीटीए) तिची सहकारी श्रावणी लोके हिच्यावर (टीएसटीटीए) ४-० (१४-१२, १२-१०, ११-६, ११-७) असा सहज विजय मिळवला. १९ वर्षाखालील मुली एकेरीच्या अंतिम फेरीत मुंबई शहराची अर्पिता बो-हाडे आणि ठाण्याची सुक्राती शर्मा आमने-सामने आहेत. अर्पिताने अव्वल मानांकित ठाण्याच्या अनुष्का पाटीलला ३-० (११-४, १२-१०, ११-५) असे हरवले. सुक्रातीने दुसऱ्या मानांकित श्रावणी लोके हिच्यावर ३-१ अशी मात केली.

आशिया कपवर संकटाचे ढग

नवी दिल्ली : आशियाई क्रिकेट परिषदेची आशिया कपवर चर्चा करण्यासाठी २४ जुलै रोजी बांगलादेशातील ढाका येथे बैठक होणार आहे, परंतु आता ही बैठक अडचणीत आली आहे. भारतीय क्रिकेट नियामक मंडळसह इतर अनेक सदस्य मंडळांनी राजकीय आणि राजनैतिक चिंतांमुळे बैठकीवर बहिष्कार टाकण्याचा निर्णय घेतला आहे. बीसीसीआयने आणि पाकिस्तान क्रिकेट बोर्डचे अध्यक्ष मोहसिन यांना अधिकृतपणे कळवले आहे की जर ही बैठक ढाका येथे झाली तर ते त्यात सहभागी होणार नाहीत. भारत आणि बांगलादेशमधील सध्याच्या तणावपूर्ण राजकीय संबंधांच्या पार्श्वभूमीवर हा निर्णय घेण्यात आला आहे. वाढत्या विरोधाला न जुमानता, मोहसिन ढाका येथे बैठक घेण्यावर ठाम आहेत. एएनआयच्या सूत्रांच्या माहितीनुसार, आशिया कप तेव्हाच होऊ शकतो जेव्हा बैठकीचे ठिकाण ढाकाहून बदलले जाईल. मोहसिन बैठकीसाठी भारतावर अनावश्यक दबाव आणण्याचा प्रयत्न करत आहेत. आम्ही त्यांना ठिकाण बदलण्याची विनंती केली होती परंतु त्यांना कोणताही प्रतिसाद मिळाला नाही. जर मोहसिन ढाकामध्ये बैठक घेत असतील तर बीसीसीआय कोणत्याही प्रस्तावावर बहिष्कार टाकेल. एसीसीने स्वळातील कोणत्याही बदलाबद्दल कोणतीही अधिकृत माहिती दिलेली नाही, ज्यामुळे आशिया कपचे भविष्य अनिश्चित झाले आहे.

२०२६ चा फुटबॉल वर्ल्डकप धोक्यात

●तापमान वाढीचा खेळाडूवर होणार परिणाम ● स्पर्धा हिवाळ्यात खेळवणे हाच उपाय

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।

पुढील वर्षी म्हणजे २०२६ ला होणाऱ्या फुटबॉल विश्वचषक स्पर्धेला वाढत्या जागतिक तापमानाचा फटका बसणार असल्याचे समोर आहे. या स्पर्धेचे आयोजन अमेरिका, मेक्सिको आणि कॅनडा येथे संयुक्तरित्या करण्यात येणार असून संपूर्ण स्पर्धा कालावधीत प्रचंड उष्णतेचा तडाखा बसणार असल्याचे शास्त्रज्ञांनी म्हटले आहे. त्यांच्या मते, उत्तर गोलार्धातील तळपत्या उन्हाळ्यात अशा भव्य स्पर्धांचे आयोजन करणे म्हणजे धोक्यालाच आमंत्रण देण्यासारखे आहे. अमेरिकेत नुकतीच फिफा क्लब विश्वचषक स्पर्धा उत्साहात पार पडली. या स्पर्धेदरम्यान तापमान वाढीची धोक्याची घंटा वाजवली आहे. ही केवळ एक झलक होती; खरी अग्निपरीक्षा तर २०२६ च्या विश्वचषकात पाहायला मिळणार आहे, असे मत शास्त्रज्ञांनी व्यक्त केले आहे.

ऐतिहासिकदृष्ट्या, १९३० पासून विश्वचषक स्पर्धा जून आणि जुलै महिन्यात आयोजित केली जाते. तथापि, जागतिक स्तरावर या महिन्यांतील तापमानात १.०५ डिग्री सेल्सिअस (१.८९ डिग्री फॅनहाइट) ने वाढ झाली आहे, तर युरोपातील उन्हाळ्यात, विशेषतः १९९० च्या दशकापासून, १.८१ डिग्री सेल्सिअसची अधिक तीव्र वाढ दिसून आली आहे. प्रोफेसर पिअर्स फोर्स्टर यांनी गंभीर धोक्याची सूचना दिली आहे. त्यांच्या

मते, आता कठोर निर्णय घेण्याची वेळ आली आहे. स्पर्धा हिवाळ्यात किंवा थंड प्रदेशात खेळवणे हाच एक उपाय आहे. अन्यथा, उष्णतेमुळे एखादी मोठी दुर्घटना घडण्याचा धोका अटळ आहे, असा इशारा दिला आहे. लंडनच्या इंपीरियल कॉलेजमधील हवामानशास्त्रज्ञ फ्रेडरिक ओटो यांनीही उष्माघात आणि तीव्र उष्णतेमुळे येणारा थकवा टाळण्यासाठी सामने सकाळी लवकर किंवा सायंकाळी उशिरा खेळवण्याची गरज असल्याचे अधोरेखित केले आहे.

१४ जून ते १३ जुलै दरम्यान ११ अमेरिकन शहरांमध्ये झालेल्या क्लब विश्वचषक स्पर्धेत अतिउष्णता आणि वादळी पावसाचा अनुभव आला. या स्पर्धे दरम्यान, फिफाने अतिरिक्त वॉटर ब्रेक, मैदानावर अधिक पाण्याची सोय आणि

कुलिंग बॅच यांसारखे उपाय योजले असले तरी, चेल्सीचा खेळाडू एन्झो फर्नांडेझ याने भोवळ येत असल्याची तक्रार केली. तसेच आगामी विश्वचषक स्पर्धेसाठी दुपारच्या वेळेतील सामने टाळण्याचे आवाहन फिफाला केले.

जागतिक फुटबॉलपर्यंचा संघटनेने, पुढील वर्षीच्या विश्वचषकातील १६ पैकी सहा शहरांना उष्णतेच्या ताणाचा अत्यंत उच्च धोका असल्याचे म्हटले आहे. यावर फिफा अध्यक्ष जिआनी इन्फॅन्टो यांनी दिवसा होणाऱ्या सामन्यांसाठी बॅकस्टेजमितीचा वापर केला जाईल, असे म्हटले आहे. स्पेन, पोर्तुगाल आणि मोरोक्को यांच्या यजमानपदाखाली होणाऱ्या २०३० च्या विश्वचषकात उष्णतेचे आव्हान अधिकच मोठे आहे. हे सामने जूनच्या मध्यापासून

सिड्नी विद्यापीठाचे प्राध्यापक ओली जे यांच्या मते, १९९० च्या दशकाच्या तुलनेत २०२३ मध्ये खेळाडू आणि सामान्य नागरिकांनाही २८ टक्के अधिक मध्यम किंवा उच्च उष्णतेच्या धोक्याचा सामना करावा लागला. हवामान बदलामुळे आपल्या जीवनशैलीवर गंभीर परिणाम होत आहेत. हे बदल आपल्या नेहमीच्या जगण्यात मोठे अडथळे निर्माण करत आहेत. – मायकल मान पेनसिल्व्हेनिया विद्यापीठाचे हवामान शास्त्रज्ञ

जुलैच्या मध्यापर्यंत अशा देशांमध्ये होणार आहेत, जिथे या उन्हाळ्यातच तापमान ४० डिग्री सेल्सिअस (१०० डिग्री फॅनहाइट)च्या पुढे गेले आहे. तरीही, फिफाने या धोक्याला गांभीर्याने घेतलेले नाही. २०३० च्या यजमानपदासाठी मूल्यांकन करताना त्यांनी उष्णतेचा धोका कमी लेखला. फिफाने स्पष्ट म्हटले आहे की, यामुळे खेळाडू किंवा इतर सहभागींच्या आरोग्यावर कोणताही परिणाम होणार नाही. कॅनबेरा विद्यापीठाचे ज्युलियन पेरीयार्ड यांनी यातील गंभीर धोक्यावर बोट ठेवले आहे. त्यांच्या मते, दिवसाच्या सर्वात उष्ण वेळी थेट सूर्यप्रकाशात ९० मिनिटे फुटबॉल खेळणे अत्यंत घातक ठरू शकते. यामुळे खेळाडूंना अनेक गंभीर आरोग्य समस्यांना सामोरे जावे लागू शकते. यामध्ये हायपरथर्मिया (अतिउष्णता), हृदयावर अतिरिक्त ताण आणि स्नायूंमध्ये पेटके येणे

यांसारख्या समस्यांचा समावेश आहे. हा त्रास इतका वाढू शकतो की, खेळाडूला तीव्र थकवा जाणवतो आणि प्रसंगी जीवधेणा उष्माघाताही होऊ शकतो. ऑलिम्पिक मॅथॅनसारख्या अनेक उन्हाळी क्रीडा स्पर्धांमध्ये तीव्र उष्णता टाळण्यासाठी सामन्यांची वेळ बदलली जाते, परंतु फुटबॉलमध्ये सकाळच्या वेळेत सामने होणे दुर्मिळ आहे. यामागे अनेकदा युरोपातील दूरचित्रवाणी प्रेक्षकांचा विचार असतो. ४८ संघांच्या विस्तारित २०२६ विश्वचषकामुळे व्यस्त वेळापत्रकामुळे फिफाला दिवसाचे सामने टाळणे कठीण होणार आहे.

उत्तर गोलार्धातील उन्हाळ्यात विश्वचषक आयोजित केल्यास उष्णतेची समस्या निर्माण होते. याच कारणामुळे कतामधील २०२२ चा विश्वचषक नोव्हेंबर-डिसेंबरमध्ये खेळवण्यात आला. सौदी अरेबियातील २०३४ च्या विश्वचषकासाठीही असाच बदल अपेक्षित आहे. मात्र, विश्वचषकाच्या वेळापत्रकात बदल करणे गुंतागुंतीचे आहे. यामुळे युरोपियन फुटबॉल लीगच्या वेळापत्रकावर परिणाम होतो. यात देशांतर्गत आणि चॅम्पियन्स लीग स्पर्धांचा समावेश आहे. फिफाने २०३० आणि २०३४ विश्वचषकाच्या तारखा बदलण्याबाबत अद्याप कोणतेही भाष्य केलेले नाही.वाढत्या जागतिक तापमानामुळे, मोठ्या मैदानी क्रीडा स्पर्धांचे आयोजन कंटा आणि कुठे करावे, हा प्रश्न अधिकाधिक गंभीर बनणार आहे.

ऑलिम्पिकमध्ये क्रिकेटचा समावेश

। लॉस एंजेलिस । वृत्तसंस्था ।

ऑलिम्पिक २०२८ मध्ये क्रिकेटच्या समावेशाबाबत एक मोठी आणि महत्वाची घोषणा करण्यात आली आहे. या स्पर्धेतील क्रिकेट सामन्यांचे वेळापत्रक आणि ठिकाण आता निश्चित झाले असून, क्रिकेटमधील उत्सुकता शिगेला पोहोचली आहे. क्रिकेट या खेळासाठी ही एक ऐतिहासिक घटना आहे, कारण तब्बल १२८ वर्षांच्या प्रदीर्घ कालावधीनंतर क्रिकेट ऑलिम्पिकमध्ये पुनरागमन करत आहे. अखेरेचे क्रिकेट सामने १९०० साली पॅरिस

ऑलिम्पिकमध्ये खेळवण्यात आले होते. त्यावेळी केवळ ग्रेट ब्रिटन आणि फ्रान्स या दोनच संघांनी सहभाग घेतला होता. त्या ऐतिहासिक सामन्यात ग्रेट ब्रिटनने विजय मिळवून सुवर्णपदकावर आपले नाव कोरले होते. तेव्हापासून क्रिकेट ऑलिम्पिकच्या पटलारवून दूर होते. आता लॉस एंजेलिसमध्ये होणाऱ्या ऑलिम्पिक स्पर्धेमुळे क्रिकेटला पुन्हा एकदा जागतिक स्तरावर आपले कौशल्य दाखवण्याची संधी मिळणार आहे.

ऑलिम्पिक २०२८ मधील क्रिकेटचे सामने लॉस एंजेलिसपासून

सुमारे ५० किलोमीटर अंतरावर असलेल्या पोमोना शहरातील झॅफेअरगाउंड्स स्टेडियममध्ये आयोजित केले जातील. या स्पर्धेला १२ जुलै २०२८ रोजी सुरुवात होईल, तर सुवर्णपदकासाठीचे अंतिम सामने २० आणि २९ जुलै रोजी खेळवले जातील. एकूण १६ दिवस क्रिकेटचा थरार अनुभवायला मिळणार आहे.

आता पुरुष आणि महिला गटात कोणते संघ सुवर्णपदक जिंकण्यात यशस्वी ठरतात, हे पाहणे औत्सुक्याचे ठरेल. अर्थात, त्यासाठी क्रीडाप्रेमींना अजून तीन

वर्षे प्रतीक्षा करावी लागणार आहे. भारतीय पुरुष आणि महिला संघ पदकाचे प्रबळ दावेदार म्हणून या स्पर्धेत सहभागी होतील, अशी दाट शक्यता वर्तवण्यात येत आहे. २१व्या शतकात पहिल्यांदाच घडला असा विक्रम.भारतातील क्रिकेटची अफाट लोकप्रियता हे क्रिकेटला ऑलिम्पिकमध्ये स्थान मिळवण्यामागील एक प्रमुख कारण मानले जाते. क्रिकेटच्या समावेशामुळे ऑलिम्पिकमधील खेळांची विविधता आणि रोमांच अधिक वाढेल, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

अर्जुनचा बुद्धिबळात नवा इतिहास

लास वेगास : भारताच्या २१ वर्षीय ग्रँडमास्टर अर्जुन एग्रीरोसीने, जागतिक बुद्धिबळात नवा इतिहास रचला आहे. लास वेगास येथे सुरू असलेल्या प्रतिष्ठेच्या फ्रीस्टाईल चेस ग्रँड स्लॅम टूर्नामेंटात उपांत्य फेरीत पोहोचणारा तो पहिला भारतीय खेळाडू ठरला आहे. रोमहर्षक उपांत्यपूर्व सामन्यात त्याने जागतिक क्रमवारीत सातव्या स्थानी असलेल्या उझबेकिस्तानच्या नोदिरबेक अरदुस्तारोवचा सहज पराभव करत अंतिम चारमध्ये आपले स्थान निश्चित केले. अर्जुनचा आता उपांत्य फेरीत अनुभवी ग्रँडमास्टर लेवॉन अरोनियनविरुद्ध सामना होणार आहे. अर्जुनने या लढतीत आपला आक्रमक आणि कल्पक खेळ दाखवला. त्याने पहिला रीपिड जिंकून निर्णायक आघाडी घेतली आणि दुसरा सामना बरोबरीत सोडवत विजय साकारला.

बटलरचा ऐतिहासिक पराक्रम

। लीड्स । वृत्तसंस्था ।

इंग्लंडचा यष्टिरक्षक आणि टी-२० संघाचा कर्णधार जोस बटलरने टी-२० क्रिकेटमध्ये आणखी एक ऐतिहासिक टप्पा गाठत १३,००० धावांचा मैलाचा दगड पार केला आहे. लॅंकशायरकडून खेळताना यॉर्कशायरविरुद्धच्या व्हिर्लेटि ब्लास्ट सामन्यात त्याने ४६ चेंडूंमध्ये ७७ धावा टोकत हा विक्रम केला. या कामगिरीनंतर बटलर टी-२० क्रिकेटमध्ये १३,००० हून अधिक धावा करणारा केवळ सातवा फलंदाज ठरला आहे. बटलरने आतापर्यंत ४५७ टी-२० सामन्यांमध्ये ४३१ डावांत १३,०४६ धावा केल्या असून त्याची सरासरी ३५.७४ आहे. यादरम्यान, त्याने ८ शतके व ९३ अर्धशतके झळकावली असून

सर्वोच्च वैयक्तिक धावसंख्या १२४ आहे. आंतरराष्ट्रीय टी-२०मध्ये बटलर हा इंग्लंडसाठी सर्वाधिक धावा करणारा फलंदाज ठरतो. त्याच्या खात्यात १३७ सामन्यांत ३,७०० धावा आहेत. २०२२ च्या टी-२० विश्वचषकात त्याच्या

नेतृत्वाखाली इंग्लंडने विजेतेपद पटकावले होते. आयपीएलमध्येही बटलरने १२१ सामन्यांत ४,१२० धावा केल्या असून सरासरी ४०.०० आहे. त्याने सात शतके आणि २४ अर्धशतके टोकले असून राजस्थान रॉयल्स, मुंबई इंडियन्स आणि गुजरात टायटन्स यांच्याकडून खेळला आहे. टी-२० लीगमधील सातत्यपूर्ण कामगिरीमुळे बटलर हा आजच्या घडीचा सर्वात प्रभावशाली फलंदाजांपैकी एक ठरला आहे. खिस गेल : १४,५६२ धावाकिरोन पोलार्ड : १३,८५४ धावाअॅलेक्स हेल्स : १३,८१४ धावाशोएब मलिक : १३,५७१ धावाविराट कोहली : १३,५४३ धावाडेव्हिड वॉर्नर : १३,३९५ धावा केल्या आहेत.

बर्मिंघम शहरामध्ये स्पर्धेचे आयोजन सहा क्रीडा प्रकारात सहभाग घेऊन ६४ पदके मिळविली

। अलिबाग । प्रतिनिधी ।

कंपनी, देशाच्या

सुरक्षा राखण्याचे काम

करीत असताना क्रीडा

क्षेत्रातही दमदार कामगिरी

सीआयएसएफ तथा केंद्रीय

औद्योगिक सुरक्षा दलाने केली

आहे. अमेरिकेमध्ये झालेल्या

क्रीडा स्पर्धेत सीआयएसएफ

दलाने सहा खेळांमध्ये सहभाग

घेऊन ६४ पदके मिळविली.

भारतातील सीआयएसएफ

दलाने तृतीय क्रमांक मिळवून

क्रीडा स्पर्धेमध्ये अमेरिकेत

डंका वाजवला. त्याच्या या

कामगिरीचे सर्व स्तरातून

अभिन्नंदन व कौतुक केले

जात आहे.

देशासह, राज्य जिल्हा, तालुकास्तरावरील वेगवेगळ्या कंपन्यांची सुरक्षा केंद्रीय औद्योगिक सुरक्षा दलामार्फत राखली जाते. सुरक्षा दलाचे जवान रात्रीचा दिवस करून कंपन्यांतील सुरक्षा जपण्याचे काम करतात. कंपनीमधील काही संशयीत हालचालीवर लक्ष ठेवण्याचे काम सीआयएसएफ दलामार्फत केले जाते. एक सक्षम सुरक्षा दल म्हणून सीआयएसएफ दलाकडे पाहिले जाते.

वर्ल्ड पोलिस आणि फायर गेमचे आयोजन अमेरिकेच्या बर्मिंघम शहरामध्ये करण्यात

आले होते. ३० जून ते ६ जुलै २०२५ या कालावधीत या ठिकाणी स्पर्धा झाल्या.

अग्रीशमन सेवा कर्मचाऱ्यांनी वर्ल्ड पोलिस आणि फायर गेम्स २०२५ मध्ये विविध

क्रीडा स्पर्धांमध्ये सहभाग घेतला होता. यावर्षी

७० हून अधिक देशांमधील दहा हजाराहून अधिक खेळाडू

स्पर्धेत सहभागी झाले होते. केंद्रीय औद्योगिक सुरक्षा दल

तथा सीआयएसएफ दलातील संघाने सहा स्पर्धांमध्ये भाग

जगभरातील विविध संस्थांमधून आलेल्या पोलिस, आणि

आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील स्पर्धा वर्ल्ड पोलिस आणि फायर गेम्स ही ऑलिंपिक शैलीची स्पर्धा आहे. सुरक्षेबरोबरच जागतीक स्तरावरील सुरक्षा संस्थांसोबत संवाद राहवा. तसेच शरीर सुदृढ आणि तंदुरुस्त असावे, यासाठी ही स्पर्धा गेल्या अनेक वर्षांपासून भरविली जात आहे. गतवर्षीदेखील या स्पर्धेत सीआयएसएफ संघाने सहभाग घेतला होता. यावर्षी देखील सहभाग घेऊन आपली कला सादर करून क्रीडा स्पर्धेत घवघवीत यश संपादन केले. वैयक्तिक खेळ प्रकाराबरोबरच सांघिक खेळाचे प्रदर्शन यावेळी करण्यात आले. आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील ही स्पर्धा पाहण्यासाठी प्रेक्षकांचीदेखील प्रचंड गर्दी असते. त्यामुळे या स्पर्धेला प्रचंड महत्त्व प्राप्त झाले आहे.

घेतला होता. वेगवेगळ्या क्रीडा प्रकारात सीआयएसएफच्या खेळाडूंनी उत्कृष्ट कामगिरी बजावली. त्यांच्या उल्लेखनीय कामगिरीमुळे वर्ल्ड पोलिस आणि फायर गेम्समध्ये

६४ पदके मिळविण्यास सीआयएसएफच्या संधाला यश आले. त्यामुळे भारताला अंतिम क्रमवारीत तिसरे स्थान मिळवून देण्यात उल्लेखनीय योगदान लाभले आहे.

